

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravištvu prejemani:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Izšla vsak dan svoje izdajanje nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna pet vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:
celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravištvu: Knaflova ulica št. 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

Stara tožba deželnih zborov je, da jim vlada ne da zadosti časa za delo. Vsi deželni zbori imajo važne stvari reševati, a navadno je tako, da jim primanjkuje časa za temeljito pretresanja o posamičnih vprašanjih.

To pot bo nekoliko boljše. Državni zbor bo sklican šele koncem meseca februarja, tako da bo torej imel n. pr. kranjski deželni zbor časa dva meseca časa za svoje delovanje in da bo lahko marsikaj dobrega in koristnega storil, če bo le hotel ta čas vestno in dobro izrabiti.

Razmere pa kažejo, da klerikalne večine kar nič ne veselijo delo v deželnem zboru kranjskem. Njene priprave za to zasedanje pričajo, da klerikalci prav nič ne mislijo na vestno izrabljanje časa, ki ga je dala vlada deželnemu zboru na razpolaganje. Namesto da bi bili veseli, da jim je vlada dala precej časa za delo, mislijo samo na to, kako bi ta čas skrajšali in se delu ognili.

Ni težko uganiti, kaj je temu nenaravnemu pojavu vzrok. Klerikalci so deželno gospodarstvo strahovito zavozili in spravili so deželne finance v obupno stanje. Gospodarili so tako, da zdaj ne vedo ne naprej, ne nazaj. Proračun za leto 1911 je izkazoval primanjkljaja 1.300.000 K.

To je za majhno in revno deželo, kakor je Kranjska že ogromna vsota. Klerikalci pa se ze lanske leto niso upali, poiskati pokritja za ta primanjkljaj. Ko bi bil deželni zbor rešil proračun, bi bil moral poskrbeti tudi za pokritje tega primanjkljaja. Tega pa klerikalci niso pustili. Na vsak način so hoteli preprečiti, da bi prebivalstvo spoznalo njih slabo gospodarstvo in zato so onemogočili sklepanje o rednem proračunu, onemogočili sklepanje o pokritju primanjkljaja. Namesto da bi bili izpolnili svojo nalogo in dolžnost in ustanovili redni proračun, so si pomagali s proračunskim provizorijem, s katerim so dali deželnemu odboru dovoljenje, da sme gospodariti še naprej, kakor hoče.

Posledice tega nadaljevanja slabega gospodarstva seveda niso ostale. To se vidi zdaj, ko je proračun za leto 1912 pripravljen. Ta proračun za leto 1912 izkazuje primanjkljaja 1.400.000 K. Proračun za l. 1911 je izkazal primanjkljaja

1.300.000 K, proračun za leto 1912 ga izkazuje že 1.400.000 K. Primanjkljaj je torej v enem letu poskočil kar za 100.000 kron. To je pojav, spriču katerega se mora vsakdo vprašati: Kaj so klerikalci počeli z deželnim denarjem, da je nepokriti primanjkljaj tako poskočil?

Če bi deželni zbor dobro in vestno delal in dani mu čas izrabil bi dežela lahko dobila natančno pojasnilo o deželnem gospodarstvu. Klerikalna večina bi imela priložnost pojasniti svoje gospodarstvo in se oprati sumov, ki leže na deželnem odboru, napredna stranka bi imela priložnost, pojasniti svoje očitke in izvršiti resnično kontrolo, ves deželni zbor pa bi imel priliko, spraviti v red deželne finance in poskrbeti za dobro in pametno gospodarstvo vsaj v prihodnjem letu.

Toda — glej, čudo golemo — klerikalci se boje kontrole nad njihovim gospodarstvom, klerikalce je strah, da bi deželni zbor preručal njihove računske zaključke in da bi posvetil v vse kotičke njihovega gospodarstva. Klerikalci se ne upajo pred vso javnostjo opravičiti svojega gospodarstva in nečejo pustiti, da bi deželni zbor sklenil redni proračun ter tako spravil v red vse deželno gospodarstvo.

Kakor rečeno je časa dovolj, da bi se vse to opravilo v red spravilo. Časa dovolj za kontrolo, časa dovolj za sklepanje o rednem proračunu. A ravno ta čas je klerikalce spravil v zadrego. In da bi onemogočili deželnemu zboru vsako kontrolo nad gospodarstvom vrle družbe Lampe, Pegana in Zajca, in da bi onemogočili sklepanje o deželnem proračunu, zato hočejo storiti politično nasilnost, ki naj onemogoči nadaljnje zborovanje deželnega zbora in jih obvaruje, da bi morali podati račune o svojem gospodarstvu z deželnim denarjem.

Takoj, ko bo v deželni zbor sprejet provizorij, ki dovoljuje deželnemu odboru, da sme še nadalje brez proračuna gospodariti, hočejo namreč klerikalci razveljaviti mandata ljubljanskih deželnih poslancev Reisnerja in Ribnikarja. Da sta bila Reisner in Ribnikar pravilno izvoljena in sicer z ogromno večino glasov, o tem seveda še dvoma ni. Samo politično razbojništvo je v stanu razveljaviti ta dva mandata. Razlog, s katerim hočejo klerikalci opravičiti ta politični zločin, so seveda ničevi in niso vredni piškavega oreha. Klerikalci hočejo namreč utemeljiti svoj naklep s tem, da volilci iz kmečkih občin ljubljanske okolice niso volili z mestnimi volilci. Ker obstoji v tem oziru razsodba, ker je zakon jasan, da bolj ne more biti, je to utemeljevanje seveda brez vsake vrednosti in nič drugega kot za lase privlečen izgovor, ki naj grdemu nasilstvu, navadnemu političnemu tolovajstvu da masko opravičenosti.

Ko bi bilo klerikalcem za kaj drugega, kakor da onemogočijo kontrolo nad njihovim gospodarstvom in sklepanje o proračunu bi bili sklepanje o Reisnerjevi in Ribnikarjevi izvolitvi vsaj odložili za toliko časa, da bi deželni zbor zamogel rešiti druge deželne zadeve. Če že hočejo klerikalci na vsak način razveljaviti ti dve izvolitvi, bi to vendar storili v času, ko je deželni zbor svoje delo opravil. Vsa čast Reisnerju in Ribnikarju, a taka velikana vendar nista, da bi mogla v šestih tednih v enem zasedanju deželni zbor vso klerikalno stranko razmesariti in na salati posteti.

Klerikalcem pa se mudi za razveljavljanje Reisnerjevega in Ribnikarjevega mandata, tako strahovito se jim mudi, kakor bi umirali pred njima samega strahu, tako se jim mudi, da hočejo onemogočiti vsako delovanje deželni zbora, samo da ta dva spravijo iz deželni zbora. Deželni zbor naj raje nič ne dela in nič ne sklepa, samo da ta dva ne bodeta mogla sedeti v deželni zboru.

Namen te naglice je prozoren, kakor steklo. Še pred novim letom hočejo klerikalci razveljaviti izvolitev Reisnerja in Ribnikarja še predno bi imel deželni zbor priliko posvetiti v skrivnostni klerikalnega gospodarstva z deželnim denarjem. Klerikalci hočejo to, ker vedo, da dunajska vlada takega razbojništva ne more mirno dopustiti, in da bo brez dvoma ali deželni zbor zaključila, kakor se je zgodilo na Goriškem, ali ga pa razpustila, kakor se je zgodilo v Istri, ko so bili Italijani še taki brezobrazni nasilniki, kakor kranjski klerikalci.

Ne gre klerikalcem za Reisnerjev in Ribnikarjev mandat, gre jim za to, da spravijo s pota deželni zbor in preprečijo kontrolo njihovega gospodarstva in sklepanje o proračunu. Klerikalci računajo čisto enostavno: ministrstvo, v katerem sedi tak pravičen mož, kakor je baron Heindol, na vsak način ne bo hotelo vzeti nase suma, da soglašajo s takim političnim

lopovstvom in da sankcionira politično razbojništvo, ministrstvo bo torej vsakako deželnozborsko zasedanje takoj zaključilo, kakor se je zgodilo na Goriškem in se potem odločilo kake daljše korake stori. A ravno zaključenje deželnega zbora hočejo klerikalci doseči. Njim je na tem, da bi deželni zbor ne mogel delati, na tem, da bi deželni zbor ne mogel kontrolirati njihovega gospodarstva, na tem, da bi deželni zbor ne mogel sklepati o rednem proračunu. In da bi to dosegli, da bi izsilili zaključenje deželni zbora, makar naj temu sledi razpust, zato in samo in edino zato, se jim tako silno mudi, razveljaviti Reisnerjev in Ribnikarjev mandat.

Mi pa pravimo za danes le eno: Kdor ima mirno vest in čiste roke, se ne boji nobene kontrole in kdor ima poštene namene, se tudi ne straši reda v gospodarstvu.

† Ivan Fabjančič.

Kakor je skromno sam zase živel, tako skromno je umrl dne 16. t. m. v deželni bolnici ljubljanske Ivan Fabjančič (ne Ivan Florjančič, kakor je bilo pomotoma poročeno) ter bil pokopan na pokopališču pri Sv. Križu dne 18. t. m., ne da bi ga mogli spremiti k zadnjemu počitku njegova univerzalna dedinja Družba sv. Cirila in Metoda in drugi narodni zavodi, katerih se je v svoji oporoki tako plemenito spomnil. O vsebini njegove oporoke je bila privatno obveščena družba sv. Cirila in Metoda šele dne 23. t. m., tedaj devet dni po njegovi smrti, kajti njegova oporoka se je našla šele 20. t. m. Kakor blisk pa se je takoj raznesla po mestu vest, da je umrl mož, ki je vso svojo imovino položil domovini na altar. V svoji oporoki, ki je datirana z dne 18. septembra 1911, je določil družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in univerzalno dedinjo svojega premoženja, družba pa mora izplačati nastopna volila:

Za mestne reveže ljubljanske 6000 kron;
društvo »Sokol« v Ljubljani 1000 kron;
»Slovenski Matici« 500 kron;
»Glasbeni Matici« 500 K;
»Narodni Čitalnici« ali »Bralnemu društvu« v Ljubljani 1000 K;
zavodu za gluhe in slihe v Ljubljani 500 K;

zavodu za slepce v Ljubljani 500 kron;

»Narodnemu domu« v Ljubljani 1000 kron;

za občino Ričmanje pri Trstu za stare bolehe reveže 5000 kron;

za sodniški kraj Senožeče za stare bolehe reveže 5000 kron;

za sodniški okraj Ilirska Bistrica za reveže 5000 kron.

Določil je tudi še nekaj drugih volil zasebnikom.

Ta njegova oporoka nam je porok, da je plemenita ideja Ciril-Metodove družbe prodira v najširše slovenske kroge, ki vedo uvaževati njen vzvišen pomen in njeno idealno delovanje za ohranitev naroda. Kakor kmalu nam je na razpolago njegova oporoka, jo bomo priobčili v polnem obsegu.

Pokojni Ivan Fabjančič, vreden naslednik Polaka, Kotnika in Marije Vilhar, postavil si je s svojo oporoko večni spomenik v svojem narodu — monumetu aere perennius — ter si ohranil za večne čase hvaležen spomin svojega naroda.

Slava njegovemu spominu!

Sad svojega življenjskega dela je Ivan Fabjančič daroval svojem narodu. Marsikdo bo vpraševal: Kdo je bil ta mož, ki je s svojo oporoko posvedočil? Kako gorečo ljubezen do slovenstva je nosil v svojem srcu? Ni se dognano ne kje ne kdaj je bil porojen, ve se samo, da je v daljšem sorodstvu z znano narodno rodovino Lavrenčičev. Mnogo let je pokojni Fabjančič služboval kot učitniški revident pri zakupniški firmi Gorup in Dekleva, pozneje je imel manjšo gostilno v Dolenjem Logatu in se je bavil z vinsko kupčijo. S trdim delom si je Fabjančič pridobil svoje premoženje. Za javne stvari in za politiko ni imel časa, a »Slovenski Narod« je imel vedno v žepu. Njegovi znanci pravijo, da je bil »Slovenski Narod« zanj evangelij, in ta evangelij mu je pač obudil v srcu tisto veliko in sveto ljubezen za slovensko stvar, ki odseva iz njegove oporoke. Zadnji čas je, opustivši kupčijo, stanoval na Rudniku pri Ljubljani.

Italijansko-turška vojna.

S tripolitsanskega bojišča.

Italijansko oficijelno poročilo z dne 23. t. m. pravi: Včeraj zjutraj je

LISTEK.

Na Volgi.

Spisal dr. R. Marn.

(Dalje.)

»To so mlini na veter,« mi je smehljaje rekel in ko smo prišli bližje, sem prvič v svojem življenju videl mlin na veter.

Proti večeru šele smo pristali k pristanišču v Kurmišu, toda precej daleč zunaj mesta. Na parnikov prihod je čakalo veliko ljudi in tudi izvoščeki, toda kakšni. Imeli so tarantase, vozove brez peres, na njih spleten koš brez vsakega sedala in notri nekaj slame. Zasedli smo jih in potem je šlo čez njive, travnike, jarke, grme, da sem odskakoval, kakor žoga. Priporočil sem svojo dušo Bogu in krepko stisnil usta, da mi ne uide ven, ter se udal divji vožnji. Toda spretni so ti vrabi! Desetkrat sem mislil, da se zdajinzdaj zvrneva z Amalijo Osipovno, ki se z menoj peljala, v jarek, toda vselej smo se še obdržali v ravnotežju. Peljali smo se skozi mesto Kurmiš, ki ga pa nisem mogel dosti ogledati, ker sem bolj gledal konja in izvoščeka, ki bi na Glavnem trgu skoro krave povozil, ki so tam ležale in prežvekovale.

Iz mesta je šlo potem navzdol v istem diru brez zavore, čez most, napravljen iz šibkih desk, pa zopet čez polje, grme in jarke, skozi gozd in naenkrat smo se zopet našli na bregu Sure, toda veliko višje nego smo se izkrcali.

Sredi grmovja, kjer smo se ustavili, je rekla Amalija Osipovna: »Doma smo!«

Začuden sem bil pogledal, misleč si: saj nismo Indijanci, toda pokazala mi je z roko čez reko in ugledal sem na nasprotnem bregu sredi hrastovega gozda čedno enonadstropno vili podobno hišo ter poleg gospodarstva poslopja. Zlezel sem s tarantasa oziroma iz koša in rekel sestrični: »Ušči mi me, da bom vedel, da sem še živ.«

Bil sem še živ, toda kosti v meni so bile zdrobljene v najmanjše koščke; vsaj tako se mi je zdelo. Tudi Ivana Fomiča, ki je s pomočjo izvoščeka že zlezel iz koša, sem videl, kako si je otipaval kosti svojega telesa v resnici se čudeč, da so še cele.

Na nasprotnem bregu so nas že opazili in prišli z dvema čolni po nas in po prtljago. Neizmerno veselje je zavladalo po hiši in okolici, ko so po dolgem času zopet vzrli gospodarja in gospodinjo. Tudi mene je čakalo presenečenje. Našel sem tukaj že na vzhodnem koncu Rusije bratrance, ki ga še v svojem življenju nisem videl. Umevno je, da sva se drug dru-

gega zelo razveselila. Pri njem je bil tudi nečak Franca Osipčič, Anton, mlad nad vse simpatičen mož v čigar družbi smo se par dni prav dobro imeli.

Da sva se z Ivanom Fomičem čutila v gostoljubni hiši Franca Osipčiča, kakor doma, mi ni treba poudarjati. Franc Osipčič je določil bivanje na njegovem domu za počitek od dolge vožnje po Ruskem. Te vožnje razen zadnje pol ure na tarantasi pa nismo prav nič čutili, zato smo bivanje sredi ruske zemlje porabili, da se seznanimo z običaji in navadami prostega ljudstva. Tukaj šele sem dobil pravi vpogled v ruske razmere vsled pogovorov z ruskim kmetom in delavcem. Zanimal sem se za najmanjšo stvar in uredbo in popisal bi o tem lahko veliko, toda prostor mi je pretesno odmerjen. Niti nad vse zanimivega izleta v čuvaško vas Larkino ne morem opisati, storil bom pa to o drugi priliki. Nekaj doživljanja moram pa le še omeniti.

Moj bratranec je moral v Kurmiš po opravkih in s Fomičem sva se mu pridružila. Sedli smo na tarantas, ki je bil pa ves drugačen od prejšnje vožnje. Franc Osipčič je nama še naročil, če bova v Kurmišu kaj kupovala, da greva k trgovcu Neumarku, ki ima sploh vse, kar je mogoče v Kurmišu dobiti, toda »prosim Vaju za božjo voljo,« je rekel, »ne smejajta se nosovom starega ali

mladega Neumarka, ker bi bil sicer razžaljen.«

»No, no, sva rekla, saj sva videla že marsikatero nosovo, torej bova tudi pri Neumarkovih nosovih lahko ohranila resen obraz.«

Čez Suro je nas prepeljal brod in potem smo skoro bili v Kurmišu. Kurmiš je okrožno mesto, sedež zemstva, toda po večini z lesenimi, razpadlimi in slamo oziroma deščicami kritimi hišami. Najbolj sem se začudil, ko sem čital na vogalih: Kaditi prepovedano! Nasprotno je pa nekaj javnih poslopij jako lepih, najlepša gotovo ženska gimnazija in bolnica.

Meni je že zmanjkalo papirov, Ivanu Fomiču pa cigar, zato sva jo krenila k Neumarku. Bože moj, kakšen nos je imel mladi Neumark, ki je nama stregel! Predstavite si pol-drug decimeter dolgo kumaro višnjevkaste ali pravzaprav mavrične barve sredi dolgega obraza in imeli boste nekaj vtisk Neumarkovega nosu. S Fomičem se nisva upala drug drugega pogledati. Z roboi sva si tiščala usta in gledajoč na pulit naročevala svoje potreščine. Jaz sem dobil papirose, Ivan Fomič pa ne cigar, ker je Neumark izjavil, da jih v Kurmišu sploh ni dobiti, ker jih nihče ne kadi. To je prav verjetno, ker Rusi kadijo le cigarete ali papirose, smotk pa ne. Kupila sva tudi nekaj razglednic ter plačala. V tem hipu je prišel iz ozadja stari Neu-

mark ter začel naju vladno pozdravljati. O Bog, ta je imel šele nos! Še večjega in raznobarvnejšega nego sin, a tudi najinega premagovanja je bilo konec. Z roboi na ustih sva kar zdijala iz prodajalne in se zunaj postavila vsak na eno stran v hoda in potem je bruhnil iz naju smeh in krohoh, da so nama solze zalile oči in so se ljudje ustavili na ulici, gledajoč najino preprešno smejanje.

Spomnil sem se Hauffove pravljice o kalifu in njegovem vezirju, ki sta imela v kljune začarana nosova ter sta se priklanjala proti solnčnemu vzhodu: Mu — Mu — kakor sta se nama priklanjala papa in sin Neumark. Ne, teh nosov ne bova kmalu pozabila!

Ko sva opravila na pošti in v lekarni, sva šla po stari kranjski navadi v traktir (gostilno). Pivo je bilo izvrstno in je stala steklenica, ki smo jo drugod povsod plačevali po 25 do 50 kopejk, le 8 kopejk. Šel sem iz gostilniške sobe in res staknil na dvorišču leseno, skoro novo stranišče, a na mojo žalost so bila vrata z žebli zabita. Gostilničarja sem potem vprašal za vzrok in pravil je, da mora vsled odredbe sanitarne oblasti imeti stranišče, toda »kdo bo pa snajil vsak dan, je pristavil, zato sem ga pa zabila.«

Bili smo na obisku pri gozdarskem nadlogarju ali revizorju. Stanuje v gozdu v res krasni koči. Pre-

sovražnik napačil oddelke, ki so stražili konstrukcijska dela za baterijo, ki naj bi bila postavljena južno od pristanišča. Razvil se je šesturni boj. Na naši strani so se udeleževali boja ena baterija 20. artilerijskega polka, dva samostojna artilerijska oddelka z mitraljezi, in ena gorska baterija. Vojaki 149. pešpolka, ena baterija 75. polka in mornariška artilerija so tudi posegli v boj. Na naši strani je padlo sedem mož, med temi dva častnika, 16 mož, med temi en častnik, je bilo ranjenih. Izgube sovražnikov, ki jih je bilo kakih tisoč, so mnogo večje.

»Agenzia Stefani« poroča iz Tripolisa: General Trombini brzojavljiva, da se je pri Derni 18. t. m. vršil boj, pri katerem je imel sovražnik 75 mrtvih.

Turško vojno ministrstvo objavlja brzojavko turškega poveljnika v Tripolisu, ki pravi, da je skušal 19. t. m. neki italijanski polk s par gorskimi baterijami prodirati v notranjost dežele. Vслед turško - arabskega odpora se je moral vrniti. Italijane so zasledovali do Ajzura in so imeli baje petdeset mrtvih. Na strani Turkov je padlo 12 mož, 32 je bilo pa ranjenih.

Radiobrzojavno poročajo iz Benghazija: 25. t. m. so začeli Turki in Arabci korakati proti Benghaziju. Devetnajst kolon, ki so štele več tisoč mož z artilerijo, se je porazdelilo na vzhodno italijansko fronto. Ker je bilo morje zelo razburkano, se mornarica ni mogla udeleževati boja. Ko so se turško - arabske čete približale na dva kilometra, so začeli Italijani streljati s topovi. Arabci in Turki so imeli velike izgube. Proti večeru se se Turki in Arabci umaknili. Italijani niso imeli nikakih izgub.

Akcija italijanske mornarice.

Iz Carigrada poročajo, da je Rusija zopet posredovala pri turškem poslaniku v Petrogradu zaradi otvoritve Dardanel. Ta svoj korak je Rusija utemeljevala s tem, da hoče baje Italija v najkrajšem času začeti s akcijo na morju in da se bo italijanska politika v najkrajšem času izpremenila. Proti posledicam tega se hoče Rusija zavarovati.

Italijanske banke v Turčiji.

Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada ukazala, naj se zatvorijo italijanske banke in drugi enaki zavodi.

Turška carina na italijansko blago.

Turška zbornica je sprejela zakon, s katerim se uvaža stoddrotna carina na blago, italijanske provenience. Zakon dovoljuje vladi, da sme izjemoma pobirati enajstodstotno carino od italijanskega žveplja, ki se rabi v vinoreji.

Politična kronika.

Avtonomistični češki socijalni demokrati so imeli med prazniki v Pragi zborovanje, na katerem so sklenili resolucijo proti novim davkom in proti brambnim predlogom. Koncem zborovanja so sklenili ustanoviti volilni sklad v znesku enega milijona dvajsetvinarskih novcev. Poslanci sami so takoj podpisali 50.000 K.

Glasom poročil iz Sofije pričakujejo z vsjo gotovostjo, da pride med Avstro - Ogrsko in Rusijo do novih pogajanj glede balkanskih vprašanj. Tozadevne entente naj bi se senečeni smo bili od elegancije njegovega stanovanja in sprejel nas je nad vse vljuden, fin gospod. Oprostil se je, da ima soprogo na letovščini, a je vseeno takoj žuborel in mrmral velik lep samovar pred nami na mizi. Ogledal sem se po sobi in videl na malih mizicah povsod le poljske knjige in v krane albume slik iz Sienkiewiczovih romanov »Z ognjem in mečem«, »Pan Volodijevski«, »Potop« itd.

Uvidel sem, da je revizor Poljak, kar je tudi takoj priznal, ko smo začeli pogovor, in bil ponosen na to. Takoj je napeljal pogovor na tužno Poljsko in spoznal sem v njem navdušenega, v rodoljubju resnično v sren trpečega Poljaka. Kakor mi niso avstrijski Poljaki zaradi svoje protislovenske politike simpatični, tako globoko sem čutil z revizorjem in z bedno rusko Poljsko, ki mora toliko trpeti od nasilnosti in preganjanju Rusov.

Vprašal sem ga, kako da tako daleč od domovine služi. »To še vprašate,« mi je odgovoril, »vsak Poljak, ki stopi v državno službo, sme pričakovati, da ne bo nikoli nastavljen v domovini. Napak tisoč in tisoč verst prvonajdaljših in najslabših krajev. Niti pa dni nisem mogel služiti v domovini ampak ves čas daleč proč. Toda ljubezen do bedne, teptane Poljske mi ni ugasnila. Še povečala se je in vsaj po časopisih sem v stiku z domovino. Zena mi je Poljakinja, otrok, sedem-

udeležila tudi Bolgarska kot polnopraven in enakopraven faktor.

Srbaka skupščina je obravnavala v ponedeljek o raznih postavkah ljudskogospodarskega resorsta ter končno sprejela celi proračun s 75 proti 56 glasovi.

Med Francozsko in Nemčijo je prišlo zaradi ugotovitve mej ob Kongu do težkoč. V podučnih krogih se zatrjuje, da Nemčija v tej stvari ni Francozski ničesar naslanila, pač pa je nemški državni tajnik v državnem zboru izrekel nekaj tež glede otokov na Kongu, katerih izvajanje pa Francozka nikakor ne more pripoznati kot upravičene. V francosko - nemški pogodbi pa se nahaja tudi še določba, da morata obe državi zahtevati razsodišče, če se pojavi kak težkoča zaradi ugotovitve mej. Vслед tega se ni bati, da bi prišlo zaradi spornih točk na Kongu do kakega novega in resnega konflikta.

Sporazumno s kabineto je perzijski regent razpustil parlament, ki se je upiral sprejeti ruske pogoje. Perzijska vlada je sprejela določbe ruskega ultimata, ki je Rusija vsaj začasno izpremenila drugo točko svojih zahtev. Ruski poslanik v Teheranu je o tem obvestil svojo vlado. Seveda s tem še niso vse vojaške akcije Rusije v Perziji končane, samo da imajo te akcije sedaj popolnoma drug značaj. Peti polk strelcev, gorska baterija in kozaki so v brzemu pohodu na poti proti Tbrisu. Perzijska vlada razglasa, da je do sedaj padlo v bojih kakih 500 Perzijcev.

Štajersko.

Iz Hrastnika. Dne 17. t. m. vršila se je tu prav lepo uspela božičnica družbinih otroških vrtec ob navzočnosti roditeljev in narodnega občinstva. Otroci so kaj mično deklamovali in peli, nakar jih je nagovoril božični mož ter jih vse obdaroval z obleko, obuvanjem, igračkami, pecivom itd. Glinjivo ter ljubko je bilo gledati vesele obrazke in žareče oči obdarovanih otrok; bil je to zanje dan veselja, pravi praznik. Zasluga in vse priznanje na tej blagotvorni prireditvi pa gre blagim darovalcem in nabiralateljem darov od tu in iz Trbovelj ter od drugod, zlasti preblagorodni gospe dr. Žizekovi, ki je nabrala v ta namen znaten znesek 112 kron. Priznanje in zahvala gre tudi marljivima vrtnaricama gđ. Baloh in gđ. Richter, ki sta imeli s prireditvijo jako mnogo dela in truda. Vsem, ki so na katerikoli način omogočili to lepo prireditev, v imenu mladine: Srčna hvala! — Vodstvo družbinih vrtec. — Podružnica D. C. M. za Hrastnik - Dol.

Silvestrov večer, ki ga priredi v nedeljo ob 8. uri zvečer celjska Čitalnica, obeta biti nekaj res zabavnega, veselega in družabnega. Obiskovalci prejšnjih Silvestrovih večerov so (izjema je lanski Silvestrov večer), resnice na ljubo povedano, večkrat odšli s kislimi obrazi domov, a letos si kaj tekega ne moremo misliti! To, kar se bode letos proizvajalo in sicer od gg. akademikov, presega pravzaprav vse moje veselja. Če se bode pela »Lepa Lenčka« znana opereta, nadalje se bodejo proizvajali različni komični nastopi, kupletji, smešni kvarteti in solo - nastopi, mislimo, da bo dovolj povedano. Sodeluje »Celjski salonski orkester«. Po

letni dečko, mora postati tudi navdušen rodoljub. Letos bo imel še domačo učiteljico Poljakinja, prihodnje leto ga pa dam v Vilno v poljsko šolo. Ali veste, kolikokrat se je Poljska delila!

»No, trikrat,« sem mu začuden odgovoril, da me to vpraša.

»Da, toda skoro bo zgodovina pisala, da se je Poljska štirikrat razdelila.«

In začel je nam ves žalosten, potr in s solzami v očeh praviti takrat meni in javnosti sploh še ne znano dejstvo, ki je danes na dnevnem redu evropske politike: odtrganje pokrajin Holm in Lublin od ruske Poljske in priklopitev k ruskim gubernijam, torej izguba še onih malih pravic, ki jih imajo Poljaki pod Varšavskim guvernerjem. Zelo sem čustvoval z odkritim Poljakom, in spoznal veliko krivico, ki jo delajo Rusi Poljakom, a vendar me je obšlo prepričanje, da Rusi kljub vsem nasilnostim ne bodo nikoli mogli za tretjo. Poljakov in njih gibanja, dakler bodo živeli taki resnični iskreni rodoljubi, kakor je ta celo v ruski državni službi stoječi revizor. In kako nam je bil hvaležen za naše simpatije njegovi nesrečni domovini, hvaležen, da se je mogel s sočustvom človekom pogovoriti o n'emu najdražji stvari. Ni bilo drugače, pri prvem seznanjanju sva postala dobra prijatelja in ne bova se pozabila. Še pred par dnevi mi je Franc Osipč prinesel pismo od njega. (Dalje prih.)

aporedu, ki bo spravil ves mladi in stari svet v veselo raspoloženje, se vrši ples. Boljša družba iz Celja in iz bližnje in daljne okolice nam je zagotovljena!

Gorajgrajsko učiteljsko društvo zboruje dne 6. januarja 1912 točno ob 10. uri v šoli na Rečici. Ker so važne in zanimive zadeve na sporedu, ki bo pravočasno objavljen v stanovskem listu, ste vljudno vabljeni, da se udeležite polnoštevilno tega zborovanja. — Odbor.

Mariborski Sokol ima svoj redni letni občni zbor dne 10. januarja 1912 ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Dnevni red: 1. Poročilo odbora; 2. volitev glasom pravil; 3. razni predlogi in nasveti.

Slov. čitalnica v Mariboru priredi 31. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma Silvestrov večer. Sodelovalci bodejo moški in ženski zbor in orkester »Glasbenega društva«.

Iz Maribora. V nedeljo, 24. t. m. ste priredili podružnici »Družbe sv. Cirila in Metoda« in »Slovenske straže« v Studencih božičnico tamošnjim slov. otrokom. Božičnice se je udeležilo 198 otrok, veliko staršev in tudi gostov iz Maribora. Gospod dr. Dolar je otvoril božičnico z navdušenimi besedami, ki so segali vsem do srca. Nagovoru so sledile deklamacije in pesmice domačih dečkov in deklic. Milo se nam je storilo pri srečanju, ko so nam zadonele na uho slovenske pesmice onih otrok, ki smo ji že smatrali kot zgubljene. Dal Bog, da bi že skorej stala tam slov. šola in ne bo se nam treba bati! Da se je božičnica lahko priredila, moramo se zahvaliti v prvi vrsti obema imenovanimu društvoma in »Posojilnici«, ki so prispevale znatne vsote, kakor tudi vsem drugim dobrotnikom v Mariboru in v Studencih, ki so prispevali vsaki po svoje in tako pripomogli do lepega uspeha. Ne smemo pozabiti častitih dam, ki so nam priskočile z različnim pecivom ter onih domačinov v prvi vrsti obitelji Bendetova, ki so pripravili božično drevo in končno gospoda V., ki je vprizoril tako glinjiv otroški nastop.

Čitalnica v Gradcu priredi dne 31. t. m. v dvorani hotela »Zum Schimmel« (Reitschulgasse 31) Silvestrov večer z bogatim in raznovrstnim sporedom. Dne 4. januarja ob 7. uri zvečer pa bo v čitalniških prostorih Gartengasse št. 18/I. občni zbor.

Koroško.

Negode. V nekem kamnolomu v okolici Celovca je zadeli povodom razstrelbe kamnoseka H. Schöffmana v glavo debel kamen, in ga smrtonovno poškodoval. — Zaradi neozdravljive bolezni se je obesil v kuhinji 67letni Viktor Bader v okolici Sv. Mohorja.

Primorsko.

Iz sodne službe. Prestavljeni so: vodja okrajnega sodišča v Montoni, S. Tujah, v Koper, sodnika dr. A. Abram in Rovinja v Kormin in dr. Al. Gradnik iz Pulja v Gorico. Za deželnosodnega svetnika je imenovan okrajni sodnik pri deželnem sodišču v Trstu dr. S. Sinković za Rovinj. Deželnosodna svetnika, obenem vodja okrajnega sodišča sta postala okrajna sodnika Al. Mazera v Gorici za Kormin in S. Peručič v Pulju. Okrajna sodnika sta postala dr. D. Ziegler v Gorici in dr. P. Caneva pri deželnem sodišču v Trstu. — Namestnik državnega pravdnika v Trstu dr. Cumlin je imenovan za državnega pravdnika v Trstu. Okrajni sodnik pri trgovskem in pomorskem sodišču v Trstu, dr. B. Luchini, je dobil naslov in značaj deželnosodnega svetnika.

Iz poštne službe. Poštni oficijal V. Lušin v Gorici je imenovan za poštneega nadoficijala. Za poštne oficijale so imenovani poštni asistenti Anton Bataja, V. Župel in Josip Rudolf v Trstu in L. Böhm v Pulju. Poštni asistenti pa so postali Andrej Duša, Josip Polak in L. Fajgelj v Pulju, F. Langhammer v Trstu in Matej Mužič v Rovinju.

Umrl je v Trstu vrl in zaveden Slovenec gosp. Urban Lenček, posestnik in vinski trgovec v Trstu. Naj v m. p.!

Mestni svet tržaški. V zadnji seji mestnega sveta tržaškega je zahteval dr. Vilfan v imenu vseh okoličanskih zastopnikov, da se zabeleži v zapisnik seje izjava, da bodo glasovali okoličani proti razširjevanju užitniške črte in tudi proti vsem predloženim novim davkom. Dalje je sprejel mestni svet naknadni kredit za ceste v znesku 195.000 kron, naknadni kredit za potrebščine italijanskih šol v mestu v znesku 75.000 kron, odklonil pa je predlog dr. Puecherja s 34 proti 17 glasovom, ki določa minimal. delavsko dnnio za občinske delavce in sicer za moške 4 K in za ženske tri krone. Za ta predlog so glasovali Slovenci, socijalisti in 4 člani večne. Sprejet pa je bil predlog, da se zvi-

šajo dnnie občinskim delavcem z novim letom za 10, odnosno za 15%. Tudi bolniško blagajno in zavarovalnino proti nezgodam plača občina sama. V ta namen se je zvišal proračun za leto 1912 v postavki »Javna dohodnina« za 10.000 kron.

Ponesrečen vlom. V soboto sta hotela vlomiti v trgovino E. Haas v Trstu znana tatova A. Terson in P. Maslo. Izkopala sta skozi zid v prvo skladišče luknjo, skozi katero sta vdrila v trgovino. Zaradi letnega zaključka pa so delali v pisarni uradniki, ki so ališali ropot in vlomilca prepodili. Ko sta vlomilca zbežala skozi napravljene predor, sta jih prijela dva, slučajno mimoidoča stražnika in jih odpeljala na policijo.

Negode. Raz okno v petem nadstropju je skočil v soboto v Trstu 27-letni zasebnik A. Alberti. Dobil je smrtno nevarne notranje poškodbe in si zlomil desno nogo in roko. Vzrok samomora ni znan. — V veliki kanal v Trstu je skočila v soboto 17letna zasebnica L. Batestella. Stražnik J. Marega je skočil takoj v čoln in veslal k potapljačici se samomorilki. Ko jo je prijel in hotel dvigniti v čoln, se je čoln preobrnil in oba sta padla krčevito oklenjena v vodo. Slučajno mimo došli zasebni uradnik H. Maček je uvidel nevarnost, ki preti obema. Skočil je v vodo in po težkem naporu se mu je posrečilo s pomočjo nekaj pasantov rešiti oba potapljaljaca. — Zastrupila se je v Trstu 17letna Ana Delpir. Umrla je v nekaj urah. Samomorilka je bila noseča in je izvršila samomor, ker jo je zapustil ne ženin.

Detomor. Uršula Tomazičeva, Danetova iz Huj pri Pregarju, je zadržala svojega novorojenčka z vrvice in ga pokopala v Hujah. Služila je prej v Trstu, kjer se je seznanila z očetom novorojenca, nekim posestnikom sinom v Papročah v Istri. Detomorilko so ovadili domačini. Priznala je šele, ko je bila že par dni zaprta in je tudi pokazala kraj, kjer je dete pokopala. Detomorilka je sedaj v zaporu v Podgradu smrtno nevarno obolela in je malo upanja, da bi okrevala.

Pomorski rekord. Lloydov parnik »Wien«, ki je bil šele pred kratkim zgrajen, je dosegel rekord v vožnji med Trstom in Aleksandrijo. Prevozil je progo v 66. urah.

Ponesrečeni parniki. Iz Šibenika poročajo, da je pogorel med vožnjo v Trst parnik družbe »Dalmacija« — »Isea«. — Vzrok požara je neznan. Mornarji so se pravočasno rešili, blago je pogorelo. — Lloydov parnik »Stambul«, ki je plul iz Carigrada v Trst je nasel na pečine ob rtu Blanca in se potopil. Moštvo in blago so pravočasno rešili.

Umrl je v Lokavcu pri Ajdovščini ondotni župan gosp. Fr. Hmelček, veleposestnik in veletržec. Vrlenu in zaslužnemu narodnjaku bodi blag spomin.

Skupščina društva slovenskih srednješolskih profesorjev.

Društvo slovenskih srednješolskih profesorjev je imelo včeraj v mali dvorani »Narodnega doma« svojo skupščino. Predsednik gospod prof. Zma v e pozdravi navzoče, zlasti vsenčliskega profesorja dr. Milana Senoa iz Zagreba ter konstatira, da deželni šolski svet in deželni odbor, — najbrže, ker sta dobila vabila prekasno, — nista poslala zastopnikov k skupščini. Nato si izprosi dovoljenje skupščine, da sme odpisati vdanostno izjavo zbranih profesorjev na Nj. Veličanstvo. Predsednik se spominja nato umrlih članov profesorjev Apicha in Petelina; zborovalci se v znak žalosti dvignejo s sedežev.

Tajnik g. dr. Plešič poroča o društvenem delovanju. Društvo je ostalo v ozkih stikih z goriško podružnico in je izpopolnjevalo tudi svojo knjižnico. Sprejelo je izletnice zagrebškega liceja, izletnice srednjih šol in učiteljskega v Zagrebu ter profesorje iz kraljevine Srbije. Društvo vežejo najožje prijateljske zveze z društvom hrvaških profesorjev v Zagrebu, ki hoče letos izdati 12 tiskanih pol obsegajočo knjigo »Slovenski pripovedjači«. Glasilo »Nastavni vjestnik« izpolnjuje tudi za Slovence popolnoma svojo nalogo. Društvo je razposlalo glede uvedbe slovenskega učnega jezika tudi v višjih razredih spomenico, ki naj bi se predlagala na vseh uradnih konferencah. Ministrstvo je ugodilo želji, da se poučuj vsa matematika in višjih razredih slovensko, glede zgodovine in klasičnih jezikov pa je ostalo vse pri starem. Knjige, katerim posveča društvo največjo pozornost, nalagajo društvu velike stroške. Za dolg 1900 K pri Mestni hranilnici je prevzelo 21 članov jamstvo, toda tudi privatniki so pokazali veliko zanimanje za cilje društva in darovali: dr. Stare 200 K, Kmetška posojilnica enkrat 200 K,

enkrat 50 K, vitez Gorup 500 K, dr. Furlan 20 K, dr. Šlajmer 50 K, dr. Zolgar 200 K in A. Jenko 50 K. Darovalcem izreče skupščina zahvalo. Izmed knjig je omeniti: III. del Zgodovine, novi vek, — za višje razrede ki ga spisujeta prof. Komotar in Pirc, prof. Komatar ima gradivo za Avstrijsko zgodovino za 8. razred že zbrano, prof. Mazi piše Opisno geometrijo in je že izdal Geometrijo za III. razred, prof. Jeran piše Geometrijo za IV. realni razred, prof. Reiserjeva Fizika je v tisku. Dr. Homan je dobil za svojo somatologijo in higijeno — predaprobacijo. Izšla je dr. Herletova Kemija, Oswaldova Logika je v aprobaciji, rav. Bežkov Uvod v didaktiko je še v rokopisu, profesor Seidl piše Mineralogijo za višje razrede, prof. Baebler Kemijo za nižje razrede realk. A. Medvedov Veronk za VIII. razred je dobil cerkveno aprobacijo in je sedaj v državni aprobaciji, prof. Košan in Jerovšek pripravljata Latinske vadbe za 7. in 8. razred in je prof. Košan svoje delo že končal. Ravnatelj Wiesthaler ureja veliki in eventualno tudi mali latinsko-slovenski Slovar, ki bo tekom leta gotov za tisk, prof. Južničev Slovar k 6. knjigi Vergila se tiska, istotako Prebilov Slovar k Odisiji, Pipenbacherjev Slovar k Demostheni je že tiskan. Juvančiča Francoske vadbe 2. del so izšle in o Jerovškovem Slovarju k Herodotu, ki bi obsegal 11 tiskovnih pol, še ni ničesar definitivno določenega. Pravoarstvena komisija je imela priliko posredovati dvakrat. Posebno pažnjo pa je posvečalo društvu nedefinitno nastavljenim močem, zlasti da prepreči prekinjenje službovanja v sled poznega razpisa supletskih mest. Društvo je sestavilo popolno listo supletov. Končno zavrača napade onih časopisov, ki pravijo da so profesorji »lenuhi« ki krajejo davkoplačevalcem denar iz žepa ter kaže na delovanje društva, ki je realen protest proti takim besedam gotovih glasil.

Iz poročila blagajnika gosp. dr. Kušarja posnamemo, da je imelo društvo 2292 K 86 v dohodkov in 1982 K 70 v izdatkov. Knjige v zalogi izkazujejo 6868 K 53 v dohodkov in 5970 kron 2 v izdatkov. Aktivna premoženja znašajo 7837 K 77 v, imetje pa je 4337 K 77 v. Na predlog revizorja gosp. prof. Stritofa izreče skupščina blagajniku absolutorij z zahvalo.

Profesor Vagaja referira nato o sistemiziranju definitivnih mest in slovenskem supletskem vprašanju ter stavi koncem svojih izvajanj sledeče resolucije:

1. Številu supletov na slovenskih zavodih naj bo sorazmerno številu supletov na drugih srednjih šolah.
2. Sistemizirajo naj se na naših srednjih šolah nova definitivna mesta sorazmerno številu paralelnih razredov in številu učencev.
3. Izpraznjena definitivna mesta na naših srednjih šolah naj se takoj zasedejo.
4. Mesta onih definitivnih moči, ki so za več let odsotni z zavodov, naj se takoj razpišejo in provizorično zasedejo.

Resolucije so bile soglasno sprejete.

Profesor Grafenauer stavi in utemeljuje nasledne resolucije:

1. Visoka učna uprava se naprosi, da uvede prostoročno risanje čim prej kot obvezni učni predmet na gimnazijah.
2. Občni zbor, v svesti si važnosti poduka v zemljepisju in zgodovini, prosi merodajne faktorje, da se zavamejo za to, da se ta predmeta tudi v višjih razredih podučujeta na zavodih, ki pridejo tu v poštev, v slovenskem jeziku.
3. Visoke in najvišje šolske oblasti se naprosijo, da ukrepejo potrebno, da se izdajo vsa sprječevala in izkazi v slovenskem jeziku.

Resolucije so bile soglasno sprejete.

Nato referira prof. Wester o realnih gimnazijah. Do leta 1908 smo imeli v Avstriji dva tipa srednjih šol, gimnazijo in realko, nekaj gimnazij je imelo v nižjih razredih tudi risanje kot obvezni predmet, to so bile takozvane realne gimnazije. Organizacijski osnutek gimnazij z dne 15. septembra 1849 je ostal skozi 60 let enak ter dela iz gimnazij nekatere pripravljalnico za univerzo. Gimnazije so humanistične ter so take ostale neizpremenjene 62 let. Realke, ki obstojajo šele kakih 40 let, so vezane večidel tudi na deželne zakone iz leta 1870 do 1873 samo za realke na Kranjskem, Goriškem in v Trstu so izšle posebne ministrske naredbe, tako za ono v Ljubljani 31. maja 1871. Na podlagi enket od 21. do 25. januarja 1908 je izšla 8. avgusta 1908 naredba za organiziranje novih zavodov. Tako so nastale širazredne realne gimnazije, — tip A, in reformne realne gimnazije, — tip B, ter realne gimnazije Tešinskega tipa, — tip C. Najbolj se je udomačil tip A.

Bilo je v letu 1910/11 v tostranski državni polovici 296 gimnazij

med njimi 21 malih, 2 štirirazr. realni gimnaziji starega tipa, 3 male realne gimnazije, 215 velikih gimnazij, 4 realne in velike gimnazije, 2 veliki realni gimnaziji, 47 gimnazij tipa A, 2 tipa B in ena tipa C. Preosnovalo se je 34 humanističnih gimnazij in 4 realke v gimnazije tipa A ali B. Tip A ima 8 razredov in se poučuje od 3. razreda naprej namesto grščine kak modern ali deželni jezik. Pri tipu B se poučuje od 5. razreda naprej latinščina obvezno. Tip C je bolj kompliciran. Absolventi realne in reformne gimnazije se lahko imatrikulirajo na posvetnih fakultetah vseučilišč kot redni slušatelji, za klasično filologijo je treba dopolnilnega izpita iz grščine po preteku dveh let, istotako pri zgodovini in modroslovju. Najbolj obširne so pravice absolventov gimnazije tipa B. — Če se ozremo na »naše« srednje šole, vidimo, da imamo na Kranjskem 6 državnih in eno zasebno gimnazijo. Državne gimnazije so 4 utrakvistične in 2 nemški, vse so humanistične. Na Štajerskem upoštevamo le 3 državne zavode: gimnazijo v Mariboru in Celju in takozvane samostojne gimnazijske razrede s slovensko-nemškim učenim jezikom v Celju in eno deželno gimnazijo v Ptuj. V Celju in Ptuj je slovensčina za slovenske učence obvezna, mariborska gimnazija pa ima v nižjih razredih dvojezične vzporednice. Na Koroškem so tri državne nemške gimnazije v Celovcu, ki imajo v nižjih razredih tudi realne paralele, realna gimnazija v Beljaku in c. kr. samostanska gimnazija v Sent Pavlu. Na Primorskem je upoštevati državno gimnazijo v Trstu, ki ima v I. in II. razredu tudi realne vzporednice z nemškim učenim jezikom, državna gimnazija v Gorici s humanističnim slovom, vzporednicama v I. in II. razredu, dočim so italijanske paralele realnega značaja, nemška državna gimnazija v Pulju, hrvaška državna gimnazija v Pazinu in občinska realna gimnazija v Voloskem s hrvaškim učenim jezikom. Državna realka v Idriji je dvojezična, državna realka v Ljubljani nemška, državna realka v Mariboru, Celovcu in Trstu so nemške.

Slovenskih učencev je: Na gimnazijah: na Kranjskem 1858, na Štajerskem 581, na Koroškem 99 in na Primorskem 587. Na realkah: na Kranjskem 504, na Štajerskem 8, na Koroškem 8 in na Primorskem 246. Zaokroženo je slovenskih gimnazijcev okrog 3200, realcev pa 780, obisk prvga razreda gimnazije pa je še večji.

Povsod so uvideli potrebo realnih gimnazij samo na Solnograškem, v Dalmaciji in na Kranjskem jih še do danes ni. Končno se dotika vprašanja, katere zavode bi pri nas kazalo preosnovati ter omeni tudi gimnazijo v Kranju in Novem mestu in predlaga nato sledečo resolucijo:

Odboru društva slov. profesorjev se poveri naloga, da stopi v dotiko z odločilnimi krogi v svrhu ustanovitve realnih gimnazij v naših deželah. Skupščina sprejme nato soglasno resolucijo, da naj se vsa izpraznjena mesta razpišejo. Predlagalo goriško profesorsko društvo.

O didaktiki in šolskem materializmu poroča gosp. profesor dr. Ilesič ter se društvo v soglasno sprejeti resoluciji zavaruje proti temu, da bi nadzorniki kvalificirali učitelje po številu dobrih in slabih redov, ki jih dajejo, katero postopanje je naravnost krivično.

Pri nato sledečih volitvah so bili izvoljeni v odbor: gg. prof. Tavčar, Lederhas, Peterlin, dr. Ilesič, Snajovic in Kožuh, za namestnika: Šmajdek, za revizorja pa gg.: Štritof in Pipenbacher.

Prof. Perušek govori nato o odlikovanjih v profesorskem stanu, ki so danes prava smešnost v tej obliki, kakor se dele sedaj ter zahteva, da odbor tudi tozadevno ukrene potrebno. Profesor Pipenbacher stavi nato še resolucijo, da naj se poklicane oblasti na anonimne ovadbe glede uradnega delovanja profesorjev ne ozirajo, ker so take ovadbe nemoralne. Končno zaključil predsednik s pozivom, da naj se profesorji vzdržijo medsebojne polemike po časopisih, skupščino društva slovenskih profesorjev.

Dnevne vesti.

— Dnevni red I. seje deželnega zbora kranjskega dne 28. decembra ob 3. popoldne. 1. Otvorjenje deželnega zbora. 2. Naznanila predsedstva. 3. Objava 3 novih poslancev. 4. Priloga 24. K določili deželnega odbora o nekaterih premembah zakona o gradnji in vzdrževanju javnih, neerarskih cest in potov. 5. Priloga 21. Poročilo deželnega odbora o začasnem pobiranju deželnih določil I. 1912. 6. Priloga 27. Poročilo deželnega odbora o zgradbi novega uradnega poslopja.

— Jutri v četrtek 28. t. m. ob 10. dopoldne se vrši v klubovi sobi (de-

želna zbornica) klubova seja narodno-naprednih deželnih poslancev.

— Brozjavne čestitke ob priliki izvolitve dr. Tavčarja za župana so poslali še sledeči gg.:

Plzenj. Kar se je moralo zgoditi za daljši razvoj napredne Ljubljane in kar ji je želel vsak, se je zgodilo, da sti Vi danes župan bele Ljubljane. Zato kličem z radostjo: Živel župan dr. Tavčar, živel napredna Slovenija.

Plzenj. Srčno čestita na izvolitvi Zalud, urednik Plzeških listov. Dunaj. Novo izvoljeni župan naj živi!

— Klerikalci in dež. glavar Šuklje. V klerikalni stranki se je moralo nekaj zgoditi, kar je med različnimi klerikalnimi prvaki in med dež. glavarjem ustvarilo veliko nasprotje. Minole praznike so namreč nekateri klerikalni mogotci tako zabavljali na Šuklje in ga obkladal s takimi priimki ter mu pripisovali take lastnosti, da tega ni mogoče ponoviti. A kar je glavno: gozili so, da ga bodo »spokali« in »napodili«, da bo veselje in prisegali, da »starih ljudi ne trpe v stranki«. Kaj je nesopredni vzrok temu nasprotju, se ni bilo mogoče izvedeti.

— Iz deželnega šolskega sveta. Imenujejo se: Antonija Jaklič za Koroško Belo; Antonija Virk za Ribnico. Vpokoje se: Kramberger-Schott Josipina (stalno), Marija Triller in Olga Šivic pa samo začasno. Na ljudski šoli na Telčah se ustanovi paralelni oddelk; zasilna šola na Selih postane enorazredna; Škofja Loka dobi paralelo k četrtemu razredu, Smartno pri Kranju pa k tretjemu razredu. Na šoli v Spodnji Šiški se vpeljeta dva paralelna oddelka; istotako dobi Vrhnika paralelo k petemu razredu. Šola v Sent Vidu se razširi na šestrazrednico, ona na Blokah pa na štirirazrednico.

— Shod v Logatecu. Včeraj je bil v Logatecu shod, na katerem je govoril državni poslanec dr. Ravniha. Poročilo o tem shodu priobčimo jutri.

— Iz justične službe. Pravni praktikant pri okrožnem sodišču v Novem mestu Fran Lozar je imenovan za avskultanta.

— Iz državnoželezniške službe. V VI. plačilni razred (4800 kron) sta prišla Jernej Kürschel, tit. inspektor in vodja urada za vzdrževanje železnice Ljubljana II., dr. Karel vitez Bertel pl. Polzenau, tit. inspektor pri trasiranjem odelku v Novem mestu izven statusa. V VII. plačilni razred (3600 kron) Pavel Mörpurg, tit. stavbni nadkomisar in namestnik vodje pri uradu za vzdrževanje železnice Ljubljana I., Rudolf Franc, stavbni komisar pri trasiranjem odelku v Novem mestu (izven statusa) in Franc Kokalj, oficijal in postajenačelnik v Kranju.

— Iz južnoželezniške službe. Za revidente so imenovani adjunkti: Franc Borštnar, T. Pugalj, Franc Planinšek, R. Klopčar in M. Topolovec v Ljubljani, Alojzij Sulgaj v Postojni. Za adjunkte: Anton Šiška v Ljubljani, Ivan Košmerlj v Borovnici, O. Silich v Logatecu, A. Felicijan in Franc Marn v Ljubljani. Za asistente so imenovani: Ivan Radanovič in Ivan Jaklič v Ljubljani, J. Trška v Lazah, A. Gestrin v Ljubljani, V. Devetak v Logatecu, R. Lecher v Šentpetru, I. Kovač v Ljubljani, A. Spetič v Brezovici, I. Kragl v Ljubljani, H. Radej na Savi, Herman in R. Mikulinič v Ljubljani. Definitivno nastavljeni so prov. asistenti: Fr. Valenti v Bistrici, A. Kovačič in J. Luschützky v Šentpetru. Za asistente so imenovani A. Selan v Postojni, V. Tome v Zagorju, L. Gruden v Šentpetru, G. Grsetič in Rakeku. Inspektor je postal stavbni nadkomisar F. Mikulašek v Šentpetru, stavbni komisar je postal adjunkt O. Šander v Ljubljani in stavbni adjunkt je postal S. Čenčur v Ljubljani. Strojna mojstra A. Schnabl in A. Strauz v Ljubljani sta postala revidenta, za adjunkta pa sta imenovana W. Rögl in T. Weniberg v Ljubljani.

— Imenovanje pri južni železnici. Komisar g. dr. Aleksander Fatur je imenovan želez. tajnikom.

— Slovenskim znanstvenikom! Slovenski vseučiliški osek v Pragi pozivlja vse one slovenske znanstvenike, ki se mislijo habilitirati na češki univerzi, da se nemudoma javijo tukajšnemu vseučiliškemu osek, ki bo dajal vse potrebne informacije. Vane Radej, t. č. predsednik »Ilirije«. Ivan Jurček, t. č. predsednik »Adrijke«. Nasloviti je: Slovenski vseučiliški osek v Pragi, Král. Vinohrady, Taborska ul. 14./I. Praha.

— Zvišanje tiskarskih cen. V skladu dogovora lastnikov tiskarn z delavci se s 1. januarjem 1912 delavske plače znatno zvišajo. Materijalno obremenjenje, ki zadene vsled tega avstrijske principale, kakor tudi splošno podražanje vseh surovin in sploh proizvodnih pripomočkov, silijo državno zvezo avstrijskih lastnikov tiskarn, da zvišajo cene tiskar-

niškim izdelkom najmanj za pet odstotkov. Državna zveza avstrijskih lastnikov tiskarn prosi občinstvo, naj vzame to itak skrajno skromno zvišanje cen v vednost.

— Slovenskim ženam. Slovenske žene dore torej svoje lastno glasilo »Slovensko ženo«. Dolžnost vsake slovenske žene je torej, da pridobiva naročnice za to glasilo slovenskih žen.

— Skupno vložništvo c. kr. deželnega in okrajnega sodišča v Ljubljani se nahaja od 1. januarja 1912 v sodnem poslopu v pritličju soba št. 30.

— Umrli je v Kranju posestnik Viktor Omersa, svak odvetnika g. dr. Kokalj.

— Kravato posvečenje sv. dne ali nož v cerkvi in dvojen umor v hiši. Iz Gorice pri Krškem se nam poroča: Ko je bila danes na sveti dan zjutraj ob štirih urah, sta se na koru v cerkvi sprla oženjeni Franc Meke in 17letni Franc Žarn iz Velikega Mrčevca. Meke je v prepiru vzel žepni nož in je Žarna zabodel ter ga težko ranil. Ranjenčeva starejša brata Ivan in Anton Žarn sta šla v Meketovo hišo, da bi postavila Meketa na odgovor. Meke je pa zagrabil na mizi ležeči veliki kuhinjski nož in ga zasadel enemu v prsi, drugemu v trebuh. Ko je prišel zdravnik, je bil eden bratov že mrtev, drugi pa je kmalu potem umrl. V cerkvi zaklani Žarna bo okrevail. Ljudje so vsled tega krvavega posvečenja svetega dne silno razburjeni. Morilec se je sam naznanil oblasti.

— Vlom na železniški postaji. V Krškem so vlomili neznani vlomilci v postajno poslopje. Ukradli so 4 ure in eno veržico ter več poštinih znamk. Škoda znaša okoli 100 kron. V postajni blaginji je bila večja vsota denarja, toda te blaginje tatovi niso mogli odpreti. O tatovih, ki so vdrli v poslopje skozi kuhinjsko okno še nimajo nobene sledi.

— V konkurz so prišli: France Juršič, usnjari v Kandiji. Konkurzni komisar je svetnik Jakob Jarc, začasni konkurzni upravitelj odvetnik dr. Schegula. Tirjatve je prigrasiti do 30. januarja 1912 pri okrožnem sodišču, volilni narok je 3. januarja, narok za likvidacijo pa 24. februarja. Tvrška Dobravec in Horvat, lesna trgovina in parna žaga na Brodu pri Kostanjevici, ker je tovarna pogorela; Gašpar Stimpfl, trgovec v Smarjeti na Dolenjskem in Alojzij Medved, krojač v Žužemberku.

— Lovca so obstrčili. Dne 20. decembra t. l. je bil lov v takozvanem Porto-gozdišču pri Radolfovem. Lov se je udeležil tudi Maks vitez Langer, vpokojeni sodni svetnik. Po naključju, ki še ni pojasnen, je menda gozdni komisar U. ustrelil Langerja, ki je dobil svinčena zrna v stegno in dimlje. Nevarnosti dozdaj še ni in je ni pričakovati, če ne nastopijo nepričakovane komplikacije.

— Elektroradiograf »Ideal«. Danes in jutri vidi se še poleg drugih zanimivih slik senzacionalna drama »Luiza Miller«, posneta po Schillerjevem komadu »Kovarnstvo in ljubezen«. Jako krasno koloriran film. — V petek specialni večer z zanimivimi slikami. — V soboto »Morfinitic«, velikanška drama iz življenja.

— Za fanta. Včeraj popoldne sta se v Zvonarski ulici srečali neka tovarniška delavka in neka služkinja, kateri sta obe zaljubljeni v enega in istega fanta. Takoj sta se začeli zmerjati, se obe trkali po prsih in kričali: »Moj bo, moj bo!« Naposled sta pa skočili skupaj in se začeli lasati. K prizoru se je nabralo več gledalcev in bolj ko so se jima smejala, bolj sta kričali in se lasali. Na bojno polje je prišel tudi njun ljubček in kakor petelin stopil med nasprotnici ter ju miroljubno razdvojil in pomiril.

— Delavsko gibanje. V nedeljo se je odpeljalo v Ameriko 35 Macedoncev in 15 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 150 Hrvatov in Slovencev. — Predvčerajšnjem se je odpeljalo v Ameriko 70 Macedoncev, nazaj je pa prišlo 40 Slovencev, 60 Hrvatov in 30 Macedoncev. 40 Macedoncev je prišlo iz Švice. — Včeraj je šlo v Ameriko 17 Macedoncev, 15 Hrvatov in 24 Slovencev, nazaj je prišlo pa 90 Hrvatov.

— Izgubljeno in najdeno. Kuharica Marija Lahova je izgubila črno denarnico s srednjo vsoto denarja. — Jera Lušnikova je izgubila denarnico, v kateri je imela nekaj čez 10 K denarja. — Neki gospod je izgubil svilnat robec. — Zasebnica g. Rozalija Westrova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Posestnica Jera Ločnikarjeva je izgubila v robcu zaviti 10 K. — Delavec Fran Kraupner je izgubil denarnico z manjšo vsoto denarja. — Zasebnica g. Marija Pečarjeva je izgubila v papirju zaviti ženski predpasnik. — G. Artur Mahr je našel očala.

— V kavarni »Central« je vsak večer koncert zagrebškega mešanega zbora »Javor«. Petje in proizvajanja tamburaškega zbora so vredna, da

ljubitelji slovanske pesmi in godbe posetijo ta koncert. Vstop prost, kavarina je vso noč odprta.

Narodna obramba.

Božičnica v Spodnji Šiški. V petek, dne 22. decembra sta priredila odbora podružnic družbe sv. Cirila in Metoda za Šiško božičnico za vse šolske otroke slovenske ljudske šole. Do 700 otrok se je podalo takoj po končanem popoldanskem pouku pod vodstvom svojih učiteljev in učiteljev v prostorni salon pri Kankertu. Nestropno so pričakovali otroci začetak. Ljubka slika se je nudila zbranim otrokom in odraslim, ko se je dvignil zastor na odr. V sredi lepo okrašeno drevo, na strani darila, pred drevesom pa majhna, šestletna deklica, ki je ljubko deklamirala pesmico o božičnem večeru. Zbor učencev je nato prav dobro zapel dve pesmi pod vodstvom gosp. učitelja Potočnika. Po petju je nastopil večji deček, ki se je zahvaljeval za trud, ki so ga imeli prireditelji in obljubil v imenu vseh obdarovancev, da se bodo s pridnostjo skazali hvaležne in se potrudili, postati dobri sinovi in hčere slovenskega naroda. Nato so se razdelila darila. Vsi učenci in učenke so bili obdarovani s pecivom, 130 otrok pa poleg tega še z obuvalom, vrhno obleko in zimskim perilom. Zadovoljni so odhajali domov. S svojo prisotnostjo so počastili prireditev: zastopnika krajnega šolskega sveta gg. Maurer in Burger Fran in gerent gosp. fin. svetnik Fran Zajec. — Da se je moglo toliko otrok obdarovati, se je zahvaliti narodnim damam, ki so nabirale prispevke, vsem darovateljem, gg. tr govcem, ki so blago dali z velikim popustom. Srčna hvala vsem!

Društvena naznanila.

Narodni jubilejni ples narodne čitalnice v Ljubljani, ki se vrši dne 6. januarja 1912 ob 8. zvečer v vseh prostorih ljubljanskega »Narodnega doma« bo zanimiv v vsakem oziru. Na njem bomo našli znanee iz vseh slovenskih dežel, tu bo poleg najlepšega slovenskega plesa v tej seziji preskrbljeno tudi za neplesalce z izbranim buffejem v mali dvorani in odbor narodne čitalnice je poskrbel, da bodo cene vsemu skrajno zmerne. A tudi »Slovenska Filharmonija«, ki bo polnočestveno svirala v veliki dvorani, ima na sporedu tako lepo plesno godbo, da bo tudi za neplesalce v sosednjih dvoranah kakor operetni koncert. Ker je gotovo zanimiv, podajamo v naslednjem plesni spored in godbene točke: a) ouvertura (Wallace: Maritana) — b) Fučik: Florentinska koračnica. — c) R. Strauss: »Rosenkavalier« (koncertni valček). — Ples: 1. Bial: Slavnostna polonca. 2. Valček (Parma: Pozdrav Gorenski). — 3. Polka — mazurka (Stolz: Pri dobri volji). — 4. Valček (Forster: »Prijetna cvetica«). — 5. Četvorka I. (Parma: Triglav). — 6. Valček (Forster: Renski valček). — 7. Valček (Albini: Motivi iz opere: Baron Trenk). — 8. Polka francoska (iz Eyslerjeve opere »Umetniška krič«). — 9. Četvorka II. (Po motivih iz Bizetove opere »Carmen«). — 10. Valček (Fragmenti iz Kalmanove opere »Jesenski manever«). — Od polnoči do ene je za ples enurni premor. Po odmoru: 1. Valček (iz Jarnove opere »Logarjeva Krista«). (Dane volijo). — 2. Valček (Pazeller: Spomini na Herkulesbad). — 3. Četvorka III. (po motivih iz Straussove opere »Cigan — baron«). (Dane volijo). — 4. Valček (G. Busch: Valse d'amour). — 5. Polka francoska (Ehero: Souvenir de Ragusa). (Dane volijo). — 6. Valček (Sommer: Straussiana). — 7. Četvorka IV. (po Fallovi operi »Ločena žena«). — 8. Valček (Reminiscence iz Leharjeve opere »Ciganska ljubezen«). — 9. Valček (Lehar: Valčki iz opere »Grof Luksemburški«). — 10. Hitra polka (Parma: Ex — galop). — NB. Valčki št. 4 in 6 pred odmorom in št. 4 in 6 po odmoru so iz svetovnoznane konkurenčnega natečaja lista »Die Woche«, kjer so bili odlikovani izmed 2000 predloženih kompozicij.

I. ljubljansko uradniško gospodarsko društvo ima vsled sklepa zadnjega občnega zbora danes, v sredo, dne 27. decembra ob 8. zvečer v salonu restavracije pri »Levu« drugi izredni občni zbor s točko: Prememba pravil. Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo je priredilo v torek, kakor vsako leto, v dvorani »Mestnega doma« običajno božičnico. Že popoldne je razdelilo društvo med otroke in sirote članov božična darila, zvečer pa se je zbralo v dvorani toliko občinstva, da je bilo težko najti kak kotichek. Prireditve gasilnega in reševalnega društva, zlasti pa božičnica, so pri ljubljanskem občinstvu tako priljubljene, da društvo lahko računa vedno na nabito polno dvorano. Božičnico je otvoril podnačelnik gasilnega in reševalnega društva gosp. poslanec Turk s kratkim

govorom, v katerem je pozdravil došle prijatelje gasilcev, zlasti seniora gasilstva gosp. cesarskega svetnika Frana Doberleta ter izrekel za hvalo darovalcem krasnih dobrot, ki so bili namenjeni za loterijo. Ob zvokih »Slovenske Filharmonije« se je začelo vrvenje v dvorani pod visokim, do stropa segajočim, okusno prirejenim božičnim drevesom. Sledila je tombola in proti polnoči se je razvil animiran ples, tako da je prišlo vse, staro in mlado na svoj račun in je vzel vsak s seboj spomin na prijetno preživel večer.

Ljubljanska krajevna skupina avstrijskega mornaričnega društva namerava prirediti predpustom v soboto, dne 20. januarja 1912 zvečer v veliki dvorani in vseh stranskih prostorih hotela »Union« velik elitni ples, na katerem bode svirala tukajšnja vojaška godba, v postu pa, najbrže drugo postno nedeljo istotam promenadni koncert s čajnim večerom ob sodelovanju »Slovenske Filharmonije« in Ljubljani.

Čitalnica v Šiški je imela včeraj svoj redni občni zbor. Po pozdravu predsednikovem, so podali poročila tajnik, knjižničar, namestnik blagajnikov in pregledovalec računov. Vsa poročila so se sprejela odobruje, na kar so se izvršile volitve. Za predsednika je bil znova izvoljen dosedanjni mnogoletni in zaslužni predsednik gosp. Viljem Maurer, za blagajnika znova gosp. Fran Burger, v ostali odbor pa prejšnji odborniki gg. Burja Leopold, Kralj Fran, Mohar Dragotin, Petrič Ivan in Škarjovec Janko. Za pregledovalca računov ste se izvolila gg. Javoršek Anton in Pretnar Josip. Pri slučajnostih se je sklenilo, kolkovati vse pobotnice za člane z narodnim kolkom, ravnotako pa zahtevati od vseh trgovcev, pri katerih se kaj naroči za čitalnico, da kolekujejo svoje račune s kolkom družbe sv. Cirila in Metoda. Po občnem zboru so se zborovalci podali v gostilno k Moharju, kjer se je kmalu razvila neprilipjena zabava. Gosp. Janko Škarjovec je v navdušenih besedah napil prisotnemu častnemu članu, bivšemu dolgoletnemu in nadvse zaslužnemu predsedniku čitalnice gosp. Franu Dreniku in sedanjemu večletnemu predsedniku gosp. Viljemu Maurerju. Odgovoril mu je gosp. Drenik, ki je poudarjal, da mu ne bo nikdar dolgčas, in naj tudi doživi sto let, ker ima toliko spominov iz svoje ga dolgoletnega delovanja v društvenem življenju. Ti spomini so mu zaželenje in prijetno zavest ima, da ni zastoj živl, ko je posvetil vse svoje moči narodu. Zapelo se je nato še več lepih pesmi in izrekla se marsikatera krepka beseda. Ta dan je zopet pokazal, da čitalnica živi, in sicer koristno živi, in želeli bi bilo, da bi to izprevidel še marsikdo, ki do danes še ni član čitalnice, in bi s svojim prispevkom omogočil, da bi bilo društveno delovanje mogoče v še večji meri kakor do sedaj.

Telovadno društvo »Sokol« v Logatecu priredi dne 31. decembra običajni Silvestrov večer. Na sporedu je med drugim saljiva igra »Pokojni moj«, komična opera v enem dejanju »Samski klub«, zborovo in solopetje, živa podoba ter ples. Prebitek tega večera je namenjen javni ljudski knjižnici in čitalnici v Dol. Logatecu, vsled česar je pričakovati številne udeležbe.

Narodna čitalnica v Metliki priredi dne 31. decembra 1911 običajni Silvestrov večer. Spored: »Zenski jok«, igra v enem dejanju; v francoski štini pisala Sirandim & Thibonsky, tombola in ples. Svira slavna metliška mestna godba. Vstopna za člane 40 vin., za nečlane 1 K. Začetek točno ob pol 9. zvečer.

Prosveta.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v četrtek se poje Bizetova opera v štirih dejanjih »Carmen« (za nepar — abonente). — V soboto gostuje prvič na odr. deželnega gledališča subreta slovenskega gledališča v Trstu, gđc. Angela Janova v kot Juliette v opereti »Grof Luksemburški«. Gđc. Angela Janova je Slovenka iz Barkovej ter igra že od otroške dobe, zato ima danes že rutino. Spočetka je igrala v drami naivne in ljubimke vloge, kot pevka pa je kmalu začela sodelovati v opereti ter je danes najmočnejši stebel slovenskih operet v Trstu. Poje vse prve subretne partije z uspehom ter je v Trstu zelo popularna. — V nedeljo popoldne Straussova opereta »Cigan baron«.

Slovensko gledališče. Predstave o božičnih praznikih so brez izjeme zelo dobro uspele, in je bil tudi obisk povetini prav poveljen. — V soboto, dne 23. t. m. so dali »Prodano nevesto« z nenavadnim uspehom. Predstava je bila blesteča in je tekla kakor kristalen curek. Najlepše je nastopila g. Kramperova. Njena Marinka je v resnici nekaj idealnega, nastop je simpatičen, petje in igra sta polna miline in priskečne živahnosti. Izvrstna sta bila tudi g. Krampera in g. Križaj, zlasti igra poslednjega je drastično krasna.

Na Božič popoldne so menda že v četrti vprizorili burko „Nebesa na zemlji“. Uspeh je bil kolosalen, od smeha se je tresta hiša in pod. Poset je bil manj dovoljen. Lože prazne, a galerije natlačene. — Zvečer so peli „Carmen“ v prav dobro obiskanem gledališču. Naslovno ulogo je pela gđ. Šipankova. Bila je boljše kakor pri premijeri, in je zlasti v petju dosegla krasen uspeh. Na gotovih mestih se je povzpela do velike popolnosti, in ni dvoma, da bo umetnica v tej ulogi še napredovala, ko vložijo več demonaškega ognja v igro. — Odlikoval se je g. Kramper po umetniškem temperamentu, kar mu moramo šteti v tim večjo odliko, ker je bil nekoliko indisponiran. To se je opazilo v prvem dejanju, a proti koncu je izginilo skoraj popolnoma. Krasno je pela g. Kramperova, vrlo dobro se je ponašal g. Novak. Prav tako so bili predstavljalci manjših vlog odlični. — Predstava je bila jako lepa, za kar gre nemala zasluga g. Talichu. Njegova taktika je v resnici čarobna palica. — Na Stefanovo popoldne so ponavljali „Grofa Luksemburškega“. Gledališče je bilo razprodano. Opereta je ugajala izredno veselemu občinstvu, in točko za točko so morali ponavljati.

Slovensko gledališče. Vesele ženske windsorske. Veseloigra v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare. Po Alfreda Halma gledališki priredbi poslovenil in priredil Fran Kosec. — Režiser Hinko Nučič. — Shakespeare je sinoči napolnil gledališče. Lepo znamenje za naše občinstvo. In čilo in lešno so leteli veseli prizori preko odra, kakor bi jih veter gnal. Priznanje režiji in igralcem! Pa je bil tudi najrazposajnejši Willy, ki smo ga videli včeraj. Vzprico te veselosti bi se nameril pač le kakšen okisanec, namrdnil le kak preučen zapenik kritik-estet, češ, da ne spada ta komedija med najodličnejša dela Shakespearovga duha, da je Falstaff „Veselih žensk“ precej nesimpatičnejši in medlejši od Falstaffa v „Henriku četrtim“; ta pohotni klavirni starec-amoralist i. t. d. A koliko dramatičnega življenja, koliko situacijske komike in brezskrbnega dvopa je nakopičenega v tej „slabejši komediji!“ Toliko bujnosti in svežosti že dolgo nismo videli na našem odru. Z zadoščenjem konstatiramo, da se da vprizoriti z našimi močmi Shakespeare dostojno in zadovoljivo zakroženo. Simpatičen, razveseljiv je bil duo veselih žensk g. Setilove (Frdove) in g. Danilove (Pajeve), ki spijata na led velikega širokoustneža Sira Johna Falstaffa. V maski in igri je bil izborn g. Verošek, z drastično komiko je podal zlasti pohlep in pohotnost in otročje zadrege ostarelega epikurejca. Dalo pa bi se z njim pretekati ali ga ni pokazal za preveliko slabo. — Falstaff je v tej komediji resda precej pasiven, res žoga v ogromnih razsežnostih sicer, v nežnih rokavah veselih žensk, poleg tega pa je junak besede; v živahnejših kaskadah bi se moral liti njegov govor, zlasti v prizorih v krčmi, kjer je bilo čutiti, zlasti odkodna, da dialog ne poteka popolnoma iz situacije. Upam, da poda ta izvrstni igralec v prihodnjih vprizoritvah primerno tudi to stran Falstaffa, ki ni tako postranska; še polnejši bo potem njegov vitez, ki ga je spremljalo občinstvo že sedaj z burnim smehom in bodročim ploskanjem. Ziva figura je bil g. Nučiča ljubosumni Ford, poln izrazite mimike; malo več širokosti bi želeli g. Danilu (Pajcu), več meščauske samozvesti. Jako dobro je izklesal g. Skrbinek mirovnega sodnika, gladak Teuton, naraven v kretnji in besedi je bil g. Simček, primerna Anica, gđ. Wintrova. Tudi drugo osebo, g. Molek (dober v maski), g. Peček, ga. Bukšekova (mogoče malo premlada), gđ. Gorjupova in ostali so se potrudili, ter se vpleli spretno v ensemble, tako da je šla predstava res lahko preko odra; imeli smo lep in za našo umetnost pomemben večer. — Č.

Razne stvari.

* Sedem vprašanj. 1. Zakaj je na vsakem jedilnem listu vedno prečrtana ona jed, ki bi tebi dišala? 2. Zakaj zadene veliki dobiček vedno kdo drugi? 3. Zakaj zadene voznik, če sedi ravno ti v vozu, vedno ob trotar? 4. Zakaj ne razumemo pri predstavljanju nikoli imen? 5. Zakaj ti postavi postrežnica čevlje vedno na robe, desni čevlji na levo, levi čevlji na desno stran? 6. Zakaj te ne marajo pri telefonu, če si napačno zvezan, zvezati prav in zakaj ti govorijo vedno vmes, če si prav zvezan? 7. Zakaj moraš sedeti v gledališču vedno na najvišjem in najširšem hrbtu?

Telefonska in brzojavna poročila.

Šijanec umrl. Gornji grad, 27. decembra. Nadučitelj Šijanec je nenadoma umrl. — Pogreb bo v četrtek popoldne ob pol treh.

Skupni ministrski svet.

Dunaj, 27. decembra. V soboto se vrši na Dunaju skupni ministrski svet pod predsedstvom zunanjega ministra Aehrenthala. Ministrski svet se bo bavil s bosanskimi železnici, s trgovinskimi pogodbami in končno tudi s vprašanjem uvoza mesa. Kakor se čuje, bosta prišla zaradi tega zadnjega vprašanja v soboto na Dunaj tudi ogrski poljedelski minister in trgovinski minister. Bosanske železnice.

Dunaj, 27. decembra. Danes pričakujejo na Dunaju deputacijo članov bosansko-hercegovinskega sabora v zadevi bosanskih železnic.

Odstop zunanjega ministra Aehrenthala.

Dunaj, 27. decembra. Kakor znano, se je nemški cesar Viljem svoj čas v toplih besedah izrazil, da je s politiko avstrijskega zunanjega ministra Aehrenthala zadovoljen. Temu nasproti je prinesel pred par dnevi neki poljski list vest, da bo Aehrenthal spomlad odstopil. Današnja »Reichspost« prinaša uvoden članek, v katerem potrjuje vest onega poljskega lista. Članek pravi, da bo grof Aehrenthal takoj po zasedanju delegacij odstopil in sicer spomlad prihodnjega leta, to pa zato, ker

1. letos poleti v francosko - nemškem konfliktu zaradi Maroka ni dovolj podpiral nemških teženj; 2. ker so člani delegacije iz južnih dežel nezadovoljni z njegovo politiko zaradi nezadostnega vojaškega varstva južnih mej in 3. ker je bolan.

Kot najresnejše kandidate za njegovo nasledstvo imenujejo poslaničnika v Draždanih, princa Karla Emila Fürstenberga, eventualno avstrijskega poslaničnika v Bukarešti, princa Ivana Schönburg - Hartensteina.

Dunaj, 27. decembra. Kakor se čuje, bo ogrska delegacija v svoji prvi seji jutri ob 11. dopoldne izrekla grofu Aehrenthalu svoje zaupanje zato, ker je baje dobro zastopal interese trojeve.

Avstrijska delegacija.

Dunaj, 27. decembra. Avstrijska delegacija se sestane jutri ob 5. k prvi seji.

Ogrska delegacija.

Budimpešta, 27. decembra. Ministrski predsednik Khuen, finančni minister Lukacs in domobranski minister Haszaj pridejo danes zvečer na Dunaj. Jutri ob 11. dopoldne se konstituirata ogrska delegacija. Delegati Justhove stranke nameravajo še v decembrskem zasedanju spravi ti na razgovor odstop vojnega ministra Schönbaicha in šefa generalnega staba Conrada. Jutri popoldne sprejme cesar Khuen v posebni avdienci, da mu poroča o politični situaciji na Ogrskem.

Nižjeavstrijski deželni zbor.

Dunaj, 27. decembra. Nižjeavstrijski deželni zbor je danes sprejel brez debate nujni predlog glede premostitve državnoželezniških direkcij.

Cesar Viljem pride na Dunaj.

Dunaj, 27. decembra. Spomladi namerava posetiti nemški cesar Viljem našega cesarja na Dunaju.

Revolta na sveti večer.

Brno, 27. decembra. V vojaški kaznilnici na Spielbergu je prišlo 24. t. m. do revolte kazencev. Vojaštvo je poseglo vmes z bajonetmi. En kazenec je bil težko ranjen.

Gališke vodne ceste.

Krakov, 27. decembra. Danes dopoldne so začeli z velikanskimi slovesnostmi z zgradbo galiških vodnih cest.

Požigalci.

Linec, 27. decembra. Policija je aretirala več požigalcev, ki so na Zg. Avstrijskem zažgali nič manj kakor 17 kmečkih hiš. Kot vzrok zažig navajajo požigalci, da so hoteli obrtnikom pomagati do dela s tem, da bi se gradile na novo požgane hiše.

Glava Aleksandra Karagjorgjevića ukradena.

Dunaj, 27. decembra. V soboto popoldne so dosedaj še neznani ljudje vlomili v grobnico staršev sedanega srbskega kralja. Vlomilci so razbili zamrežena okna grobnice, odvzeli težki črni mramornati kamen ter vlomili v grob, kjer so odprli kovinasto rakev kneza Aleksandra Karagjorgjevića, razbili stekleno rakev ter odtrgali mrliču glavo. Ko so storilci odhajali, so v naglici izgubili spodnjo čeljust. Na mrliču je došla komisija konstatirala, da so ostali redovi in prstani nedotaknjeni. Letotako je ostala nedotaknjena rakev pokojne kneginje Perside. Zločin smatrajo za političen in to tem bolj, ker bi bili morali v kratkem času prepeleti zemeljske ostanke staršev sedanega srbskega kralja na Srbsko, kjer jim je sin sezidal krasno grobno cerkev v Topoli. Govori se, da so provzročitelji vloma ljudje, ki so se hoteli maščevati zaradi umora kralja Aleksandra in njegove žene Drage, rojene Lunjevice. Interesantno je, da si ležita na pokopališču pri Sv. Mark-

su, ki je hočejo v kratkem opustiti, dve grobnici dveh Aleksandrov Karagjorgjevićev, nasproti. Prva je grobnica kneza Aleksandra, ki je vladal v Srbiji, druga je grobnica njegovega nečaka. Ko so vpisali grobnice v pokopališki kataster, so se vsled znanega šlendrija smotili in zamenjali grobnice ter je moral šele srbski poslanik Simić sodno komisijo opozoriti na to zamenjavo. Tudi truplo pradede dinastije, Črnega Jurja, ki je bil leta 1816 umorjen v Smolerevu, so pokopali brez glave v Topoli, ker so njegovo glavo poslali sultanu v Carigrad, ki jo je dal več mesecev razstaviti na visokem kolu. Glavo so pozneje ukradli kristjani in pokopali na neznanim kraju. Srbsko poslanstvo je razpisalo veliko nagrado za onega, ki ovadi storilce.

Zarota proti carju Ferdinandu.

Sofija, 27. decembra. Policija je aretirala ruskega anarhista Krasejeva, ki je lani organiziral zaroto proti bolgarskemu carju Ferdinandu. V zvezi z aretacijo so krožile po mestu vesti, da je carjevo življenje ogroženo. Policija je delala z vsemi silami ter aretirala vse le količaj sumljive osebe. Tudi carjeva telesna straža je bila pomnožena.

Preganjanje kristjanov.

London, 27. decembra. Listi poročajo, da se je začel v Armeniji velikansko preganjanje kristjanov. Mnogo kristjanov je bilo umorjenih.

Rusko - perzijski spor.

Petrograd, 27. decembra. Položaj ruskega vojaštva v Tebrisu je zelo resen, ker prihajajo ojačenja le prav počasi. Rusi so obstrajevali trdnjavo v mestu s topovi in so morali vsako hišo posebe naskočiti. Končno pa je Ruse premoč perzijskega vojaštva zopet potisnila iz mesta. Boji trajajo naprej. 800 Rusom stoji nasproti 10 tisoč perzijskih vojakov.

Carigrad, 27. decembra. Ruska vlada je pripravljena prepustiti Turčiji gotove pokrajine ob meji, če Turčija privoli, da zasede Rusija severno Perzijo.

Monarhistična zarota na Portugalskem.

Lizbona, 27. decembra. Poročali smo že, da so odkrili v neki vojašnici mesta Brage monarhistično zaroto. Danes priznavajo oficijalno, da gre pri tem za rojalistično vstajo.

Dragocenosti portugalske dinastije.

Lizbona, 27. decembra. Poročali smo, da je portugalska vlada sklenila prodati dragocenosti, ki so jih našli po begu kraljeve rodbine, in ki imajo vrednost 14 milijonov frankov. Bivši kralj Manuel javno protestira proti prodaji, češ da so te dragocenosti privatna last dinastije. Zadeva pride pred parlament.

Ameriške ladje pred Hongkongom.

New-York, 27. decembra. Na povelje vlade Zedinjenih držav so pred nekaj časom odpule 4 ameriške vojne ladje v kitajske vode. Sedaj so dospale pred Hongkong. Ameriška flota pred Hongkongom šteje sedaj 11 velikih vojnihi ladi.

Revolucija v Mehiki.

New-York, 27. decembra. Revolucija v Mehiki je končana. Revolucionarne čete so se udale.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 22. decembra: Ivana Cvetko, vdova orožniškega stražmojstra, 57 let, Rimska cesta 5.

V deželni bolnici:

Dne 17. decembra: Jakob Škerlj, delavec, 71 let. — Anton Tihelj, poljski dninar, 28 let. — Fran Triller, posestnikov sin, 1/4 ure.

Dne 18. decembra: Ivan Mele, občinski ubožec, 69 let. — Angela Kural, zasebnica, 22 let.

Dne 19. decembra: Ivan Saleker, trgovec in posestnik, 44 let. — Marijana Smrekar, zasebnica, 61 let. — Rihard Moravec, sin trgovskega poslovođa, 24 dni.

Dne 20. decembra: Antonija Račičnik, služkinja, 45 let.

Dne 21. decembra: Marija Florjančič, kuharica, 31 let. — Fran Bratovž, mizararji pomočnik, 29 let.

Cene domače zdravila. Za uravnavo s ohranitev dobrega prebavljanja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Mollovega Sedilca-praška“, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljanja. Originalna škatlica 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. Molli, c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju, Teufelshaus 9. V lekarnah na deželi je izredno zahtevati Mollov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 1 18

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 27. decembra 1911.

Termin.

Pšenica za april 1912 . . . za 50 kg 11-73
RZ za april 1912 . . . za 50 kg 10-27
Koruza za maj 1912 . . . za 50 kg 8-4
Oves za april 1912 . . . za 50 kg 9-70

Pogum do življenja in življenjska moč zahteva zdravega telesa in zdravih živcev. Kdor hoče svoje telo ohraniti trdno in krepiti svoje živce

ne dobi boljšega priročnika, kakor je dobro znano in dolgo preizkušena Scottova emulzija z ananisi in natrophosphostati. Ze 35 let uživa Scottova emulzija svetovni sloves, da je prav posebno dobra ob onemoglosti in prenapetju, in ta dobi glas se vedno bolj utrjuje, čemur vzrok je to, da se pri napravljanju

Scottove emulzije

v vseh sestavinah porabljajo izključno najboljše surovine.

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Saj znamka „Scott“, ki je že čez 35 let vpeljana, jamči za izborno kakovost in učinek.

Cena originalni steklenici 2 K 50 h. Dobi se v vseh lekarnah.

12

Borhegyska

litionska, iz skale izvirajoča: naravna mineralna voda! Radi vsebovanja dušika in prijetnega okusa je ta voda prve vrste pijača za osveženje in užitek.

Glavni zastopnik za Kranjsko: Franc Schantel, Ljubljana, Franciška ul. Zalogo v »L. ljubljanskem javnem skladišču, Krisper-Tomažič, družba z o. z.«

Proti prahajem, luskam in izpadanju las

deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura

za lase

katera okrepčuje lasišča, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilom i kromom. Razpošilja se z obratno pošto za manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, spoznaj. let, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani Roslova cesta št. 1. poleg novoprogajnega Fran Jožefovega imobil. mesta. 169

V tej lekarni dobivate zdravila tudi člani bolniških blagin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blaginje v Ljubljani.

Zapomni, ne zabi:

Bolan ali zdrav, Le „FLORIAN“ rabi, Želodcu bo prav!



je krepčilo želodca,

potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost 1 ster K 2-40.
Kabinetska kakovost 4-80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Zahtevajte novi veliki

Jubilejni cenik s koledarjem

o najnovejših urah, zlatnini in srebrnini, ki se vsakomur dokažejo franko in brezplačno. 4378

:: Uveljavile so se mnoge znatno znižane cene. ::

Za naročitev cenika zadostuje dopisnica.

Fr. Čuden, Ljubljana, Prešernova ul. 1.

Milo s francoskim zganjem Brázay odstranjuje grap. ost kože in ohranja nje finost in gladkost. — Dobiva se povsod.



Dr. J. Z. zobozdravnik, Moravska Opatov. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo stro vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro, in ta je: „Geydlin“.

Metereološko poročilo.

Vidna nad morjem 309-2 Srednji zračni tlak 30.76 m

d. dec.	Čas opazovanja	Gibanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
25.	9. pop. 9. zv.	729.3 727.0	6.7 3.3	sl. jzah. sl. svzh.	oblačno. dež.
26.	7. zj.	729.5	1.7	.	oblačno.
27.	2. pop. 9. zv.	731.0 733.3	2.6 1.3	sl. sever. sl. szah.	megla.
27.	7. zj.	730.1	-0.8	sl. vzvzh.	.

Srednja predvčerajsja temperatura 3-0°, norm. 2-5° in včerašnja 1-9°, norm. -2-5°, Padavina v 24 urah 8-0 mm in 0-0 mm

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bridke izgube nenadoma umrlega ljubljenskega očeta, nepozabnega soproga, vsake starega očeta, i. t. d. gosp.

Matija Brezovar-ja

nadudarja v. p. in trgovca v Ljubljani izrekli v svojem ter v imenu matere, sester brata najtoplejšo zahvalo vsem prijateljem in znancem za njihovo tolažilo in mnogoštevilno spremstvo na poslednjem potu, kakor tudi vsem tistim, ki so prišli kropit rankega.

LJUBLJANA, 27. decembra 1911.

Brezovar Matija, učitelj

v št. Rupertu na Dolenjskem

Iščemo za svoje izdelke:

Diafarin, Bata (valjčne moke) in Crema (posušenega mleka) spretno, pri pekarijah

dobro uvedene zastopnike

Ponudbe na Diafarinabrik Rappaport & Winter, Dunaj, 2. 4. 4376

Več različnih

vinskih sedov

se prodaja.

Ogleda se jih pri Antonu Stern, Spodnja Šiška 22. 4388

Sprejme se tako

knjigovodja

ali knjigovodkinja, ki mora biti obenem korespondent, pod ugodnimi pogoji. Le starejši popolnoma zmogni samostojni reflektanti, pri blagovoljni poslati ponudbe na Savinsko destilacijo v zalecu pri Celju. 4389

KRANJSKA STAVBINSKA DRUŽBA V LJUBLJANI

Stavbno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. — Priporoča se za stavbna dela vsake vrste.

Sprejemem koncipijenta

z daljšo odvetniško prakso. Vstop s
1. svečanom.

Dr. Franc Frlan, odvetnik v Ljubljani,
Miklošičeva cesta št. 4. 4382

Sprejme se takoj ali s 15. januar.

prodajalka meš. stroke

(starejša moč) 4320

za vodstvo podružnice.

Prednost imajo, katere lahko položijo kavicjo.

Senica & Pilih, Soštani, Štajersko.

Električne igralne stroje

prijetnega zvoka 4384

ima jako ceno na prodaj

Ivan Pavšek, gostilna pri Tuncu
v Ljubljani, Sv. Martina cesta 36.

Seno in krompir

se kupi.

Ponudbe pod „Na zdar“ Trst, glavna
pošte; poste restante. 4212

Točilnica kave in čaja

4268

zaloga žganja in izdelovanje likerjev v večjem
prometnem mestu Štajerske, najboljši zaslu-
žek sedanjosti, se zaradi preselitve z zalogo
in inventarjem vred do srede marca 1912
oddaja. Trajno mesto za spretno trgovce. Ka-
pitala je treba K 12.000. — Ponudbe pod
„A. Z. 100 Post“ na upr. „Slov. Naroda“.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

6273

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje
sivim in pordečim lasem njih prvotno
naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla,
rjava, temnorjava in črna v steklenicah
z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Poulične šminke in puder najfineje,
po zmernih cenah.

Založništvo

L. SCHWENTNER

v Ljubljani

priporoča tri mojstvska dela svet. književnosti
v slovenskem prevodu:

EMILE ZOLA POLOM

Roman iz vojske l. 1870 71.
Preložil Vladimir Levstik.
Osmerka, IX — 549 str.
Cena: Broš. 5 K 60 v,
eleg. vez. 6 K 80 vin.

CHARLES DICKENS OLIVER TWIST.

Preložil Oton Župančič.
Osmerka, 259 strani.
Broš. 5 K,
eleg. vez. 6 K 20 vin.

J. S. MACHAR RIM.

Preložil V. M. Zalar. .
Osmerka, 259 strani.
Cena: Broš. 3 K,
eleg. vez. 4 krone.

V mogočih barvah
riše pisatelj krvavi
bankrot Francije
drugač cesarstva,
razkriva vzroke po-
raza pri Sedan in
kaže z žarkim do-
molubjem pot v
boljšo bodočnost
Eno najboljših del
mojstra-naturalista.

Kakor je Dickens
najljubeznivejši ro-
manopisec, tako je
„Oliver Twist“, gen-
ljiva povest o siroti
: kovem romanju :
skozi trnje do sreče,
njegov najljubeznivi-
vejši, najzanimi-
vejši roman, poln
krepkega, zdravega
: humorja. :

Zapiski pesnika, ki po-
tuje s čutečim srcem
po preteklosti in po
sedanjosti ter evocira
eno največjih tragedij
človeštva: boj med
krščanstvom in antiko;
topla, plemenita knji-
ga, ki se čita kakor
: pretresljiv roman. :



Zalosti potrtem srcem naznanjava tudi v imenu sinovcev,
bratov, sester, nečakov in nečakinj vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem, da je naš nepozabni

Urban Lenček

posestnik in vinski trgovec v Trstu

po dolgi mučni bolezni, previden s svetotajstvi v 56 letu starosti
danes ob 2 uri popoldne v Gospodu zaspal.
Pogreb zemskih ostankov predragega pokojnika se vrši v
četrtrek dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne iz mrtvašnice tukajšnje
glavne mestne bolnice ulica Pieta.
Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin
in molitev. 4377

Trst, dne 26. decembra 1911.

Marija Lenček,
soproga.

Anton Lenček,
brat.



V najem se da lepo obširno posestvo

s tremi hišami, gospodarskimi poslopji v zelo lepem kraju ob hrvaški meji.

Izvrševala se je do sedaj tam gostilniška in trgovska obrt, je zelo pripravno
za prašiče-govaje in konjerejo, ter najbolj ugodno za kakera inteligentnega
in solidnega trgovca. Najemnina znaša 3000 K letno, ter se naj poš jejo ponudbe na

Posojilnica za Loški potok, Drago, Travo in vse sosedstvo v Travniku pri Rakeku

Posestvo se eventualno tudi proda

4324

in to z naplačilom K 10.000.—, drugo zamore ostati vključeno.

Činovniška zadruga u Beogradu

razpisuje

4383



za izradu plana za svoj Dom

na uglu Kralj-Milanove i Dobranjske uli e a sproču neovoga Kraljevskoga dvora

pod pogodbeno ozlra:

- 1.) Na stečaj mogu učestvovati samo **Jugoslaveni**.
- 2.) Od planova izradiće se osnove za svaki sprat, preseči i fasade, u razmeri 1 : 100.
- 3.) Svi potrebni podaci dobiće se od uprave Činovničke zadruge u Beogradu.
- 4.) Planove za Dom treba predati do 1. februara 1912 god. po starom kalendaru.
- 5.) Planovi će se nagraditi sa tri nagrade: prva sa 3000 dinara, druga sa 2000 dinara i treća sa 1000 dinara. Nagradjeni planovi ostaju svojina Činovničke zadruge.

Planovi pod šifrom šalju se upravi Činovničke zadruge u Beogradu.

Beograd, 1. decembra 1911.

Uprava.

:: Garantirano :: nepremočljive čevlje

izdeluje Matej Oblak

čevlarski mojster, Ljubljana, Kongresni trg 6.

V zalogi imam tudi veliko izbiro izgotovljenih
čevljev domačega in tvorniškega izdelka, kakor
: tudi gamaše in prave ruske galoše. :

Ženitna poundba!

30 let star možki, se samec, lepe zuna-
nosti, se želi seznaniti zaradi pomanjkanja
prilike z deklico, staro od 20 do 28 let, ku-
harico in pridno gospodinjjo ali vajeno
kakšne druge obrti ter nekaj premoženjem.
Vdova brez otrok ni izključena. Samo resne
ponudbe s sliko, ki se takoj vrne, do 31. de-
cembra t. l. na uprav. „Slovenskega Naroda“
pod „Srečna bodočnost 1000“. —
Tajnost strogo zajamčena. 4267

Tapetnik

Dragotin Puc

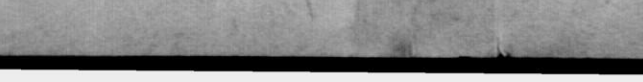
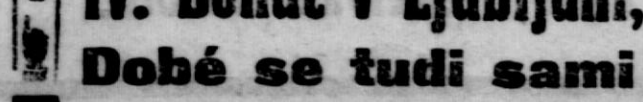
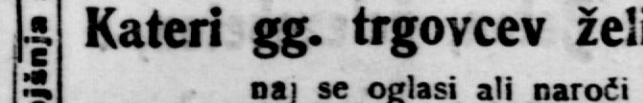
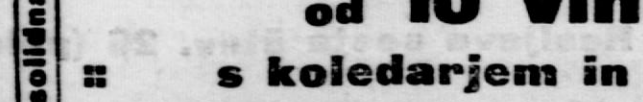
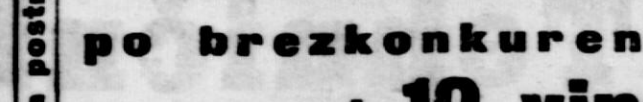
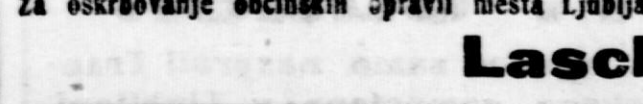
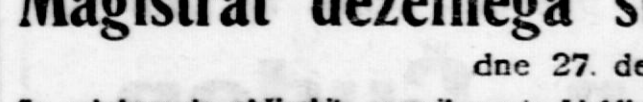
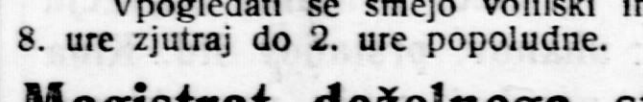
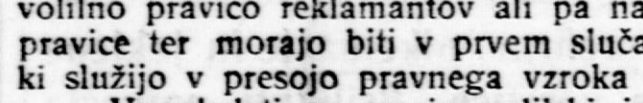
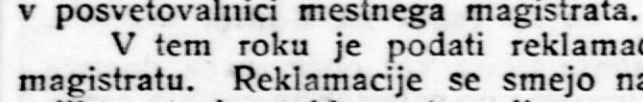
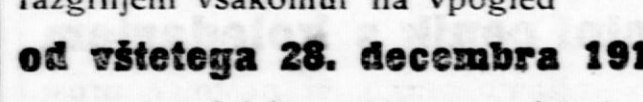
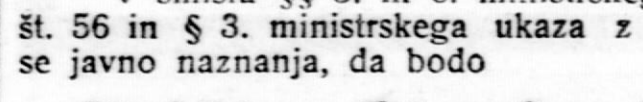
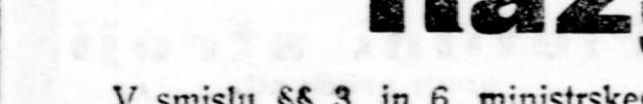
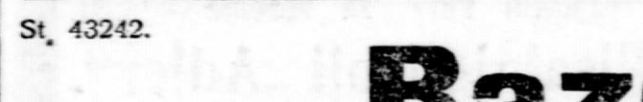
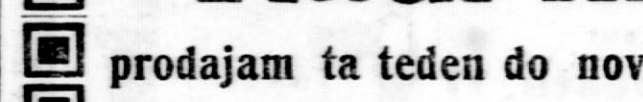
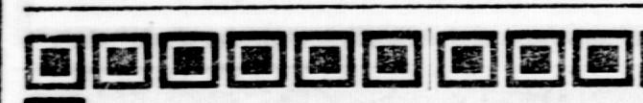
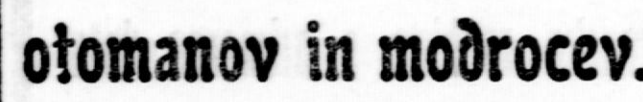
Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 16

na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spada-
joča dela. Velika izber zgotovljenih

divanov

otomanov in modrocev.



Zastoj in poštne prosto dobi
vsak moj glavni katalog
z okoli 4000 slikami po-
ravnih in darilnih predmetov vseh vrst,
ki ga na zahtevo pošljem takoj. —
G. in kr. dvor. dobavitelj Jan Konrad,
Most št. 1166 (Češko). 2923

Na Gorenjskem v kraju, kamor pri-
hajajo tujci, pri farni cerkvi, sodišču,
postaji, šoli,

se prodaja iz proste roke za 28 tisoč
hiša z gostilno in mesarijo.

Hiša ima tudi 10 sob za tujce. Na-
stopi se lahko takoj, ker je pri hiši
vsa oprava. Polovica event. tudi več
denarja lahko ostane vključena. — Več
pore Lovrenc Pristavo v Kranjski
gori št. 31 pri Jesenicah na
Gorenjskem. 4354

Bukova drva

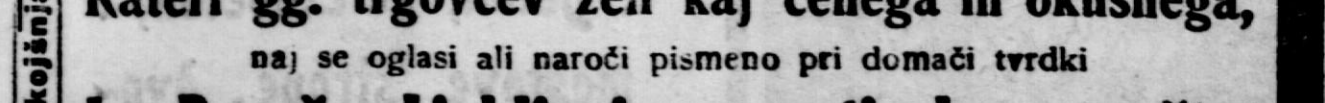
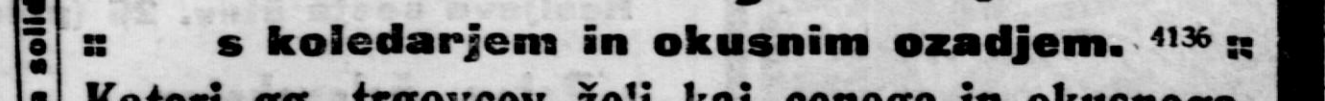
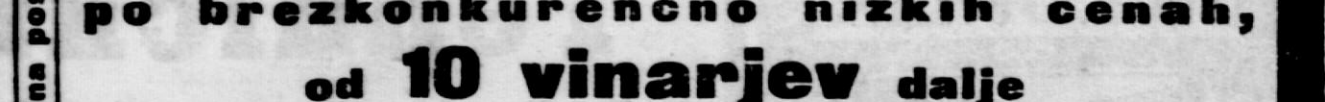
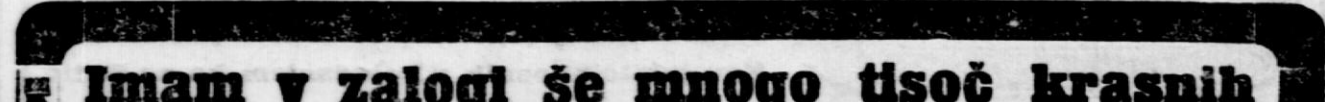
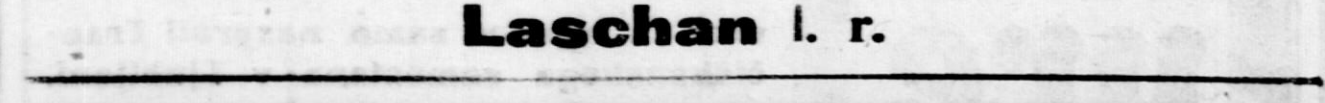
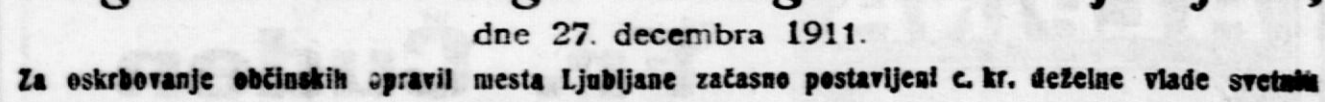
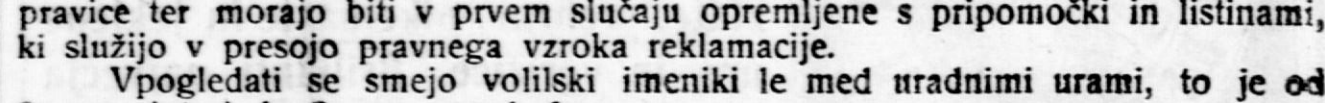
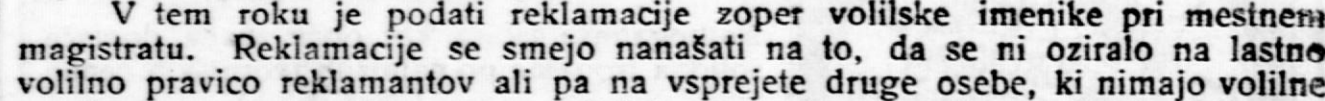
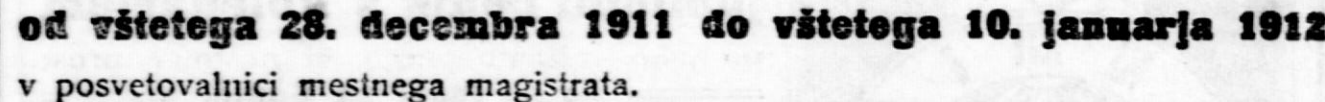
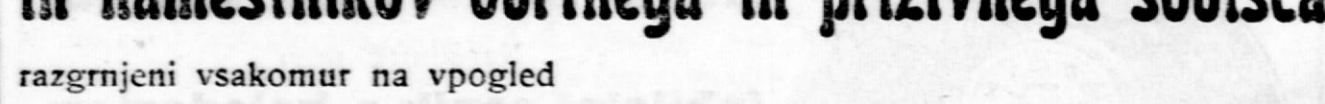
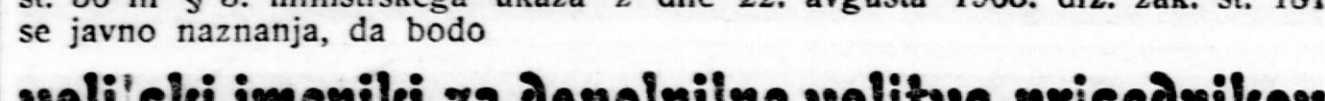
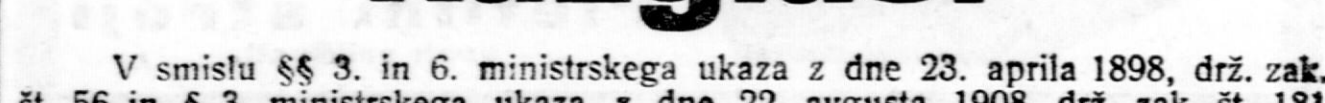
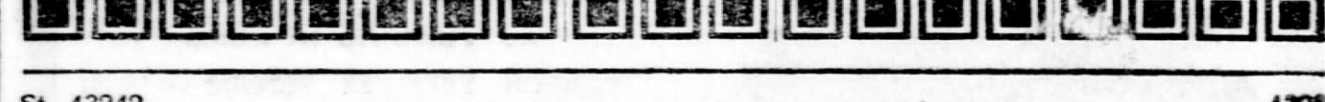
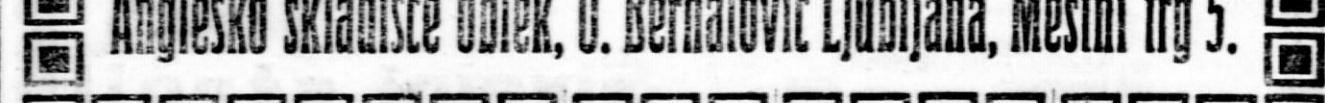
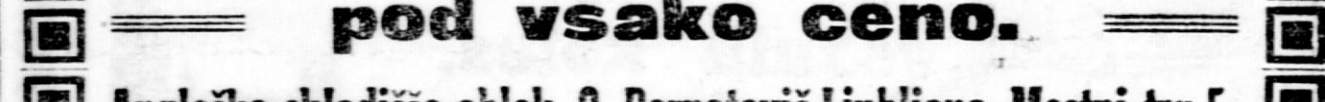
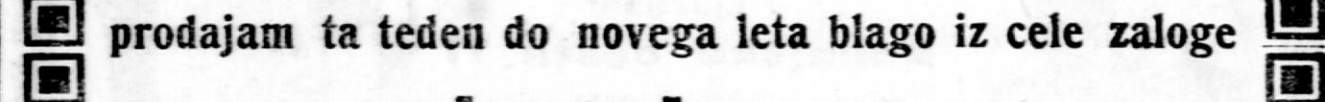
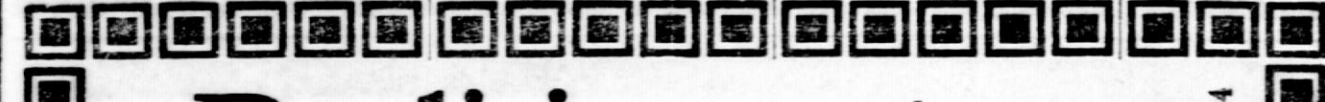
cela, popolnoma suha

po 1 m dolga K 11—
za meter in

po 24 col « » 7—
za meter se dobijo pri 4356

JOS. LORENZI, LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 44. Telefon št. 153.



Razglas.

V smislu §§ 3. in 6. ministrskega ukaza z dne 23. aprila 1898, drž. zak.
št. 56 in § 3. ministrskega ukaza z dne 22. avgusta 1908, drž. zak. št. 181
se javno naznanja, da bodo

voli'ski imeniki za dopolnilne volitve prisednikov
in namestnikov obrtnega in prizivnega sodišča

razgrnjeni vsakomur na vpogled

od vstetega 28. decembra 1911 do vstetega 10. januarja 1912

v posvetovalnici mesnega magistrata.

V tem roku je podati reklamacije zoper volilske imenike pri mestnem
magistratu. Reklamacije se smejo nanašati na to, da se ni oziralo na lastno
volilno pravico reklamantov ali pa na vsprejete druge osebe, ki nimajo volilne
pravice ter morajo biti v prvem slučaju opremljene s pripomočki in listinami,
ki služijo v presojo pravnega vzroka reklamacije.

Vpogledati se smejo volilski imeniki le med uradnimi urami, to je od
8. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 27. decembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik

Laschan I. r.

Imam v zalogi še mnogo tisoč krasnih

reklamnih koledarjev za novo leto

po brezkonkurenčno nizkih cenah,
od 10 vinarjev dalje

» s koledarjem in okusnim ozadjem. 4136 »

Kateri gg. trgovcev želi kaj cenega in okusnega,
naj se oglasi ali naroči pismeno pri domači tvrdki

Iv. Bonač v Ljubljani, nasproti glavne pošte.

Dobé se tudi sami bloki po 5 vinarjev.

iporočamo našim
gospodinjam



KOLINSKO CIKORIJO



iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Išče se zanesljiv in izvežban

dacar

naslov pove uprav. »Slov. Naroda«
4287

Konceptni uradnik

z dolgotrajno notarsko in odvetniško prakso
izvežban v vseh spornih, izvenspornih, eksekucijskih in zemljkniških zadevah **zeli spreminiti mesto.** Vstopi tudi got. solitator. Pojasnila daje upravništvu »Slovenskega Naroda«.
4286

Kanarčki

pristni harcarji (Edelroller)
izvrstni pevci, se pošiljajo po
povzetju franko po 8, 10, 12,
15 K. Zlahtne samice 2-3 K.
18 samc izpitajo 108 mladčev.

Val. Kobav, Skofja Loka.

Naznanilo.

Za kupovanje novoletnih daril

si dovoljuje

tvrdka H. Suttner, Mestni trg št. 25

svoje cenjene odjemalce opozoriti

na svojo najbogatejšo zalogo vseh vrst ur, kakor tudi draguljev, zlatnine, srebrnine in sploh vseh v to stroko spadajočih predmetov, katere je tako uvrstila, da bode lahko vsak cenj. odjemalec popolnoma postrežen po svojem okusu in se bo vsako naročilo rešilo v popolno zadovoljnost. Za solidno, realno in točno postrežbo jamčim. Za obilen poset se priporoča z veselošovanjem

tvrdka H. Suttner.

Prodajalka

se sprejme v trgovino z mešanim blagom.

Služba trajna. Ponudbe pod 4297

„Trgovina“ na upravni. »Sl. Naroda«.

OTROCI PAPEŽA

Roman iz Rimske zgodovine.

Spisal M. ZEVACO.

Velika osmerka, strani 492. — Cena broš. K 3-50

Lahko in prijetno pisan roman iz časov laške renesanse, ki ima po bogastvu snovi in fascinujoči zanimivosti pripovedovanja le malo vrstnikov v svetovni literaturi. Trepetajoč razburjenja sledi bralec burnim usodam Ragastensa in lepe Primavere, ki se odigrava v krvavi senci Borgijcev: papeža Aleksandra, njegovega sina Cezarja in hčere, zloglasne Lukrecije. Veren kolorit, zdrav humor in pestrna mnogoličnost priporoča to knjigo vsem ljubiteljem živahnih, dramatično burnih zgodovinskih povesti.

Dobiva se v knjigarni 4199

L. SCHWENTNERJA

Ljubljana, Prešernova ul. 3.

Najdena sreča!

Tem nenavadnim potom iščem za svojega nečaka, spretnega preizkušenega, premožnega, samostojnega, modernega trgovca z veliko trgovino v večjem mestu,

inteligentno družabnico, dobre slovenske rodbine s primerno doto.

Gleda se posebno na čedno zunanost in lepo vedenje. — Ponudbe s fotografijo pod „Reiselust 1872-8980“. Rudolf Mosso, Dunaj L., Seilerstätte. — Stroga diskrecija z jamčenjem. 4380

Za predpusne veselice se priporoča godba na lok

v Zagorju ob Savi, katera se dobi od 6 moč naprej po jako nizki ceni. 4355

Restante pošta K. „Zvestoba do groba“.

Prosim odgovor oziroma vrnitev na pismo 29. novembra.

Jvan Jax in sin

v Ljubljani 358

Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Sivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za voženje v hiši.

Pisalni stroji „Adler“.

Pletilni stroji

vseh velikosti.

Klobuke in čepice

244

v najnovjših fazonah in v veliki izbiri

priporoča

IVAN SOKLIČ.

Pod Trnovo št. 2. Postaja električne železnice.

Vizitnice

od preproste do najfinejšje izvršitve priporoča

Narodna tiskarna.

Prosimo čimprejšnjih naročil, da moremo zlasti ob novem letu zadostiti pravočasno vsem željam.

Lepa novoletna darila.

Naročujte novi

jubilnejni cenik s koledarjem po jako znižanih cenah in poštne prost ko bo izšel za Božič.

Najbogatejša izbira kot obče znana domača solidna trgovina po najnižjih tvorniških cenah zlate, srebrne, nikelnaste in jeklene ure in verižice. Briljanti največja izbira: uhanov, prstanov itd. Kina srebro, posebni cenik na zahtevo.

Fr. Čuden

urar in trgovec samo nasproti Frančiškanskega samostana v Ljubljani. Sivalni stroji najfinejše vrste na zahtevo posebni cenik. Nov jubilnejni cenik s koledarjem bo za Božič izšel, tudi poštne prost.

Ravnokar je izšel Legvartov

Koledar za kmetovalca za leto 1912

z izvrstno in koristno vsebino, vezan v usnj. platno.

Cena koledarja je K 1-60, s pošto K 1-80 in se naj blagovoli denar naprej poslati. Pri 10 iztisih se da 1 za nameček.

Dobi se pri

Jv. Bonaču v Ljubljani nasproti glavne pošte.

Pozor! Trgovci! Pozor!

Vsleđ sklepa gremija trgovcev se bodo še letos oddajali reklamni koledarji.

Ker je sedaj zadnji čas za naročilo

reklamnih koledarjev za l. 1912

si dovoljujem jih ponuditi vsem cenj. trgovcem in obrtnikom komad že od 15 vin. naprej z blokom in tiskom.

Z veselošovanjem se priporoča

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11

trgovina s papirjem in galanterijo na drobno in debelo.

Vzorci na razpolago. Največja izbir. Cene brez konkurence.

Na debelo in drobno. Pri večjem naročilu velik popust.

ING. UHLIR



Tehnični biro in stavbno podjetje

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

izdeluje:

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

: Beton, železobeton, :
mostove, strope, dvo-
rane, zaziške turbin.

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov,
prevzete zgradb,
:: tehnična mnenja. ::

: Vodovodi, električne :
centrale, turbine, mlini,
žage, opekarne,
:: moderne apnenice. ::

: Obisk strokovnih :
inženirjev na željo.